

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
47. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane, 5.10.2005.godine, 10,45 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MUSTAFA PAMUK

Poštovani delegati, poštovani gosti, dragi predstavnici sredstava informisanja, sve vas lijepo pozdravljam i otvaram 47. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Prije nego što počnemo, želim ljudima islamske ispovjesti čestitati i zaželiti sretne ramazanske blagdane da sa riječima Bajram Šerif Mubarek Olsun, ramazanske praznike.

Na sjednici je prisutno 14 delegata. Od toga iz reda bošnjačkog naroda 5, iz reda hrvatskog naroda 4 i iz reda srpskog naroda 4.

Gospodin Goran Milojević je službeno odsutan a molim, a 5 je i Hrvata oprostite. Za 47.sjednicu, predlažem sledeći dnevni red,

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Usvajanje zapisnika sa 46. sjednice Doma naroda,
3. Glasanje o Predlogu zakona o Javnom RTV servisu u skladu sa Odlukom Ustavnog suda BiH broj: U10/5,
4. Prijedlog amandmana na Ustav BiH,
5. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o postupku indirektnog oporezivanja po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
6. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o postupku prisilne naplate indirektnog poreza u BiH, po hitnom postupku u skladu s članom 100. Poslovnika doma naroda,
7. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Pedloga zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH, po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
8. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Zakona o usvanju Zakona u izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Predloga zakona o reviziji insitucija BiH, po hitnom postupku u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda,
10. Zahtjev Izborne komisije BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Izbornog zakona BiH, po hitnom postupku u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda,
11. Predlog zakona o odbrani BiH, prvo čitanje,
12. Predlog zakona o službi u Oružanim snagama BiH, prvo čitanje,

13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH, prvo čitanje,
14. Godišnja platforma o sigurnosno-obavještajnoj politici,
15. Informacija o stanju vanjske zaduženosti BiH u 2004. godini,
16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o tripartitnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementacije međunarodnih standarda rada 1976.,
17. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i BiH o općim principima učešća BiH u programima zajednice,
18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih proba,
19. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Republike Slovenije o međusobnom izvršenju sudskih odluka u krivičnim stvarima,
20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Republike Slovenije o izručenju,
21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Srbije i Crne Gore, o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima,
22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Srbije i Crne Gore o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima,
23. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Islamske Republike Pakistan, o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i prevenciji izbjegavanja poreskih obaveza u pogledu poreza na dohodak,
24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između BiH i Republike Hrvatske o izmjeni sporazuma između Vlade BiH, Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Hrvatske o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima,
25. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o pravnoj saradnji u građanskim i privrednim stvarima između BiH i Republike Turske,
26. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o saradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske,
27. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vlade BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke.

Čuli ste, evo ja sam pročitao sve tačke dnevnog reda i stavljam dnevni red na diskusiju. Naime, javlja li se ko za riječ? Ima li izmjena i dopuna? Izvolite.

Koliko vidim, ima li izmjena i dopuna dnevnog reda, ponovo pitam?
Doko Pajić,

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege delegati, poštovani gosti, predlažem da se tačka 24. i 27. skinu sa dnevnog reda iz terminoloških razloga. Ne znam zašto termini se upotrebljavaju, oni koji ne postoje. U tački 24. piše, znači Sporazuma između Vlade BiH, vlada itd. a isto tako i u tački 27. između Vlade BiH i Vlada itd.

Ostale tačke dnevnog reda lijepo stoji, Savjet ministara ili BiH ili tako nešto slično, a ovdje ne vidim razlog da stoje takvi termini koji ne postoje u BiH. Iz tih razloga predlažem da se tačka 25. i 27. skinu sa dnevnog reda.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Evo čuli smo gospodina Đoku Pajića. Ima li dalje izmjena i dopuna dnevnog reda?

Prvo stavljam, to je tako zato što stoji to u samom sporazumu. Izvolite gospodine Limov,

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo. Hvala lijepo uvaženi gospodine predsjedatelju, kolegice i kolege izaslanici, poštovani predstavnici Vijeća ministara, dame i gospodo predstavnici međunarodne zajednice nevladinih organizacija i predstavnici medija, sve vas skupa pozdravljam. Ja mislim, gospodine predsjedatelju da bi se oko ovog o čemu je uvaženi kolega Pajić rekao, ipak trebalo očitovati Vijeće ministara, da čujemo argumentaciju zbog čega je ovo ovako formulirano i da vidimo šta možemo učiniti da sad, ne pređemo olako preko ove primjedbe koja je je li sasvim jasno definirana i za koju sigurno postoji odgovarajuća argumentacija za koju svi znamo.

Dakle da jednom to skinemo i da vidimo šta u ovom smislu možemo konkretno učiniti, a da ne dovedemo u pitanje ipak ono što je do sada urađeno kroz potpisivanje ovih dokumenata jer sasvim je jasno da postoji i dvije partnerske države i mi jednostavno ukoliko ovo ako skinemo, a ne razjasnimo situaciju ostaćemo ne vjerodostojan partner u odnosu na međunarodne subjekte. Radi se dakle o dvije zemlje Turskoj i Njemačkoj i ja mislim da bih ovdje trebalo da čujemo očitovanje >Vijeća ministara.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Ja bih, imamo prvo da čujemo našu komisiju, da vidimo, ovo je prošlo kroz našu komisiju i da vidimo šta oni kažu.

Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Ne mogu, imam savjetnike sa svih strana. Pošto koristim priliku da pozdravim predsjedavajućeg Doma, da pozdravim kolege, predstavnike Vijeća ministara, predstavnike međunarodne zajednice i predstavnike javnosti, odnosno medija, i da izrazim svoje iznenađenje na ovakav prijedlog gospodina Pajića iz samo jednog razloga.

Pretpostavljam da je gospodin Pajić, kao i svi ostali mogao i dobiti dokumente na koje se on poziva. Dakle to su međunarodni sporazumi i ugovori koji su dugo vremena pripremani koji su prošli uobičajenu proceduru odobravanja od predsjedništva načela, prošli proceduru pregovaranja gdje Vijeće ministara vodilo faktički proces pregovaranja, prošli također Ministarstvo vanjskih poslova u kome je od 2003. do danas predstavnik iz Republike Srpske, koji vjerujem ima isti osjećaj za razliku /ili raditi...ne razumije se/ između Vlade i Vijeća ministara prošli saglasnost, prošli saglasnost Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom itd. itd.

I evo došli smo u situaciju da kolega Pajić postavlja ovo pitanje. Odgovor je vrlo jednostavan. Ovdje se radi o dokumentima međunarodnoga karaktera u kojima se ponekada upotrebljava pojam Vlada Bosne i Hercegovine. Pretpostavljam da je razlog za to bio i ostao što neke zemlje žele da kada pregovaraju o nečemu imaju s druge strane vladu u ime države, a ne nešto što oni ne prepoznaju kao Vijeće ministara koje oni često ne prepoznaju.

Da bismo razumjeli ozbiljnost treba imati na umu da se ovdje radi o pregovorima sa Saveznom Republikom Njemačkom, sa Vladom Savezne Republike Njemačke koja je očito pristala da potpiše jedan takav pregovor i koja je također bila jedna od strana pregovarača koja je tražila tekst i usaglašavala taj tekst. Tako je i sa ovim članom. Ako pogleda kolega Pajić malo sporazume, onda bi bilo zanimljivo da on uopće i da recimo, tamo se govori da će, da u ime Bosne i Hercegovine poslove, kada su u pitanju krivične dakle stvari, saradnja u krivičnim pitanjima tamo se u sporazumu spominju neposredno Ministarstvo za ljudska prava i civilne poslove. Mi danas imamo Ministarstvo pravde.

Također se postavlja pitanje zašto je to tako ostalo. Iz vrlo jednostavnog razloga. Zato što u vrijeme kada su se vodili pregovori nije postojalo Ministarstvo pravde, pa je tada pregovarač bio taj i taj. Prema tome, u tom smislu mi danas imamo Ministarstvo pravde i naravno da će te poslove danas operativno raditi Ministarstvo pravde, a u tom sporazumu još uvijek piše Ministarstvo za ljudska prava i civilna pitanja.

Dakle, neke od ovih promjena su moguće nakon što se sporazumi ratificiraju. U ovoj fazi, a mi smo zapravo u zadnjem koraku ratificiranja međunarodnih sporazuma. Nema promjena, nema jednostranih promjena, niti ih može biti, pogotovo što su ovo formalna pitanja. I konačno imate ovdje jedan dopis u kome je ovo pitanje postavljano od strane Predsjedništvu Bosne i Hercegovine od strane predsjedavajućih oba doma u koje se između ostalih kaže – Odluku o davanju saglasnosti za ratifikaciju sporazuma o kreditiranju i garanciji između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine kao garanta, Vlade Federacije Bosne i Hercegovine kao pod garanta itd. i onda kaže – razmatrajući naprijed navedene sporazume utvrđeno je da su u tekstu sporazuma upotrijebljene riječi Vlada Bosne i Hercegovine umjesto riječi Savjet ministara. Molim vas da u skladu sa odredbama člana t.t.t.t. Bosne i Hercegovine u postupku donošenja odluka o ratifikaciji u tekstu sporazuma izmijenite ispravku, izvršite ispravke tih riječi.

Dakle ovdje se radi o sljedećemu. Ukoliko je štamparska greška, ona je moguća da se promjeni sada. Ukoliko se radi o tome da je čitavo vrijeme upotrebljavano ovaj pojam, onda je potrebno ratificirati ovaj sporazum i onda u njemu promijeniti ova pitanja. Evo, ja kažem sada u ovim sporazumima koje ovog časa imamo na stolu, dakle ovog časa imamo na stolu, imate najmanje u tri sporazuma da nosilac poslova, možda je čak i u 5, ovih sporazuma koji su danas na dnevnom redu da je nosilac izvršavanja sporazuma sa strane Bosne i Hercegovine kao države Ministarstvo za ljudska prava i civilna pitanja, ili civilna pitanja i ljudska prava, ne znam tačno kako se zove. A ovog časa za te poslove je nadležan Ministarstvo pravde. Mi to danas ne možemo promijeniti zato što je prošlo čitavu proceduru. Onog časa kada izvršimo ratifikaciju onda ćemo izvršiti ovo usaglašavanje koje se smatra tehničkim usaglašavanjem, jer smo u međuvremenu mi od 2001. kada su počeli

pregovori o ovom pitanju do danas dobili Ministarstvo pravde, pa je to moguće popraviti.

Na isti način treba i ovo tretirati i mislim da nema razloga da u ovom času bilo šta radimo, jer se ne može ništa promijeniti osim ukoliko je pitanje prijevoda. Ja u ovom času nemam dakle tekstove ovih sporazuma ni na Njemačkom, ni na Engleskom ni na nekom drugom, ali tekst sporazuma na našim jezicima na službenim jezicima Bosne i Hercegovine zaista spominje riječ Vlada Bosne i Hercegovine. I taj pojam je prošao proceduru koju sam ja pobrojao. Dakle, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine jedanput, pa drugi put, Vijeće ministara, pregovori međunarodni, kontrolu Ministarstva vansjkih poslova i Predstavničkog doma i naše komisije.

Mislim da bi bilo dobro da se oko ovoga izjasnimo na ovaj način, da idemo stime, danas da se izjasnimo o ovome, a možemo na tragu ovoga možda ponovo inicirati. Evo ovaj dopis je rađen 11.1.2005. na tragu ovoga možda ponovo inicirati da se ne samo ovi sporazumi, nego eventualno i svi drugi gdje ima pojam Vlada Bosne i Hercegovine da se usklade, nakon što budu ratificirani u proceduri koja je predviđena samim sporazumima. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Čengiću. Evo čuli smo i mišljenje predsjednika KOMisije.

Ima li dalje diskusija na ovo pitanje?

Gospodine Pajiću možemo li razgovarati dalje o tome. Ostajemo li da glasamo o ovome ili se, ili ćete možda poslije ovih objašnjenja povući ovaj zahtjev. Ali ono što je

ĐOKO PAJIĆ

Pa evo ja bih, ja uvažavam dio odgovora gospodina Čengića da u to vrijeme kada su vođeni pregovori nije postojalo određeno ministarstvo, bio je drugi naziv, drugo ministarstvo, sada imamo drugo ministarstvo. Ali u to vrijeme postojao je Savjet ministara, nije postojala Vlada Bosne i Hercegovine i u tom dijelu ne prihvatam to obrazloženje. Znači i tada je postojao Savjet ministara ili Vijeće, kako ga ko zove.

Principijelno svi oni koji su učestvovali u tome, koji su pregovarali morali su da vode računa o tome i u Ustavu Bosne i Hercegovine, naravno. Jer u Ustavu decidno stoji šta je to, ko je. Da li je Vlada ili Savjet Predsjedništvo, sve je to regulisano.

Znači principijelno, neko je postavljao pitanje, mislim prije jedno dvije tri sjednice po tom pitanju. Ne znam da li smo dobili odgovor, ali to se često povlači. Znači treba ipak poštovati Ustav Bosne i Hercegovine i raditi ono što piše u Ustavu.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, ja kroz iz ove iz obrazloženja gospodina Čengića ja sam sada izvukao, mogao izvući još jedno pitanje. Da li ćemo razmišljati o tome da uslovno prihvatimo pa da ovo prihvatimo da ide, a da Vladi, odnosno da Vijeću ministara naložimo da ovu tehničku, ja ću reći da je to tehnička greška, da to nije suštinska greška da to popravimo, da ne dolazi, da se ne dovodimo u poziciju da nam ova ratifikacija kvari dalje poslove.

Slazem se, Đoko je ovdje u pravu, ali bi trebalo i ove sporazume prihvatiti.

Imamo li, evo izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Ja se izvinjavam što se javljam još jednaput. Ja mislim da bila kriva adresa da ovo tražimo od VIjeća ministara. Ovo treba tražiti od Predsjedništva Bosne i Hercegovine,

MUSTAFA PAMUK

Odlično.

HASAN ČENGIĆ

jer je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine nadležno za međunarodne sporazume. To vam je tako.

Dakle, ako ćemo tražiti, a ja se slažem da treba tražiti dakle i ovu izmjenu oko naziva da umjesto Vlade Vijeće ministara, jer je sasvim u redu da budemo u skladu sa službenim nazivima koji su utemeljeni Ustavom, ali da napravimo i ove druge koje su sada postaju formalne, odnosno tehničke ispravke one nisu. Dakle mi sada stvarno imamo ministarstvo koje nismo imali ranije.

Prema tome, u tom smislu bi trebalo da možda da uradimo ovako, ako se složi gospodin Pajić da idemo na ovaj način, da danas se izjašnjavamo o ovim svim tačkama i da se povodom jedne od ove dvije tačke na koje je on ukazao donese zaključak Doma i da kažemo da tim zaključkom tražimo od Predsjedništva Bosne i Hercegovine da pokrene inicijativu usaglašavanja svih međunarodnih sporazuma u odnosu na postojeće ustavno uređenje i nazive institucija koje su uključene u obaveze prema međunarodnim sporazumima u Bosni i Hercegovini. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Čengiću. Ja evo poslije ovog obrazloženja, poslije ovakvog stava i ovakvog predloga gospodina Čengića još jednom evo da vidimo šta misli gospodin Đoko da, prije da se dogovorimo ono što je i uobičajeno u našem domu da se o svemu dogovorimo pa onda glasamo, je li moramo voditi računa o tome.

ĐOKO PAJIĆ

Ja nisam protiv, apsolutno nisam protiv i treba u svakom slučaju podržati i ratificirati ove konvencije. Možemo eto, ali želio sam da ukažem na taj dio problema.

Evo saglasan sam da idemo tačke dnevnog reda neka idu

MUSTAFA PAMUK

A da u diskusiji, a da to kod ove tačke kažemo Predsjedništvu da zamolimo jel da to u budućnosti i da to popravi. Jel.

Hvala lijepo, dakle. Molim, molim.

Evo gospodin, ja sam mislio da smo sve završili. Đoko zapalio si stvar.

Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Pa ne možemo svi u glas govoriti. Dakle ja sam

MUSTAFA PAMUK

A ti si bio zaboravio Čengiću, nešto si drugo radio, ja sam mislio da te profuram, ali ne mogu.

HASAN ČENGIĆ

Pa znam ja to. Dakle, radi se o sljedećem. Ja se izvinjavam što na samom početku ove očito sjednice sa puno tačaka dnevnog reda, nadam se da neće biti previše duga, imam jednu ideju, pa evo ako dopustite barem da je kratko izložim.

Na Komisiji za vanjsko trgovinsku politiku je razmatran Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini. Taj zakon je prošao čitavu proceduru Predstavničkog doma, bio je na Komisiji na našoj komisiji, razmatran je i na Komisiji je usaglašen tekst koji ide prema Domu naroda.

Mislim da bi bilo dobro da danas uvrstimo ovu tačku dnevnog reda u dnevni red, ovu tačku u dnevni red i da ovaj zakon razmatramo. Da li ćemo ga razmatrati samo u prvom čitanju ili u oba čitanja to je drugo pitanje, ali mislim da bi bilo jako važno iz sljedećih razloga - na ovom zakonu se radi preko tri godine. On je prošao jednu vrlo široku proceduru i vrlo dobru proceduru. Teško da je jedan zakon doživio ovoliko dobrih promjena i izmjena i popravki koliko je ovaj u proceduri, u Parlamentarnoj skupštini.

I samo da kažem na kraju, bez obzira što ste dobili izvještaj i što imate dojam da je to sada jedan užas od amandmana i užas od zakona, jer je usvojeno 93 ja mislim amandmana ukupno u oba doma, odnosno na našoj komisiji, ja moram vas uvjeriti da zakon nije uopće užas, nego obratno, da je on sada jedan vrlo dobar zakon, dobro uređen zakon i da može biti otprilike, po mom mišljenju jedno 7-8 amandmana obnovljenih koji su već bili na komisiji i koji nisu dobili većinu o kojima se možemo izjasniti ovdje, a sve ostalo je faktički već riješeno.

Zašto ovo govorim? Zato što u slučaju da se izjasnimo o ovom zakonu predstoji jedna, jedno vrlo ozbiljno usaglašavanje između dva doma Predstavničkog i našeg doma. Tamo je 80 amandmana usvojeno, ovdje je još dodatno jedno dvadesetak i biće veliki posao usaglašavanja, a onda poslije toga ponovo odobravanje tog usaglašavanja na oba doma.

Bilo bi dobro da ovaj zakon ugleda svjetlo dana prije kraja ove kalendarske godine i da budem vrlo otvoren, nemojte se ljutiti, ovaj zakon je plod velikog i ozbiljnog rada predlagača, a to je bilo Vijeće ministara i velikog broja članova Parlamentarne skupštine, ali i ogromnog broja eksperata i drugih ljudi koji su učestvovali u njegovom radu.

Drugim riječima da kažem, ovo je jedan od zakona koji je vrlo obiman, ali je, prije svega plod domaćeg rada i domaćih napora. Ne bi bilo razloga ja mislim da sada ponovo mi u našem domu razvlačimo po proceduri jako dugo, jer u tom zakonu u da kažem pod navodnicima u političkom smislu nema apsolutno ništa sporno. Razlike koje su ostale su čisto tehničke i tiču se možda jedno dva do tri pitanja. Hvala.

Predlažem da se ova tačka uvrsti kao 14. tačka. Znači između sadašnjeg 13. i 14. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo evo gospodina Čengića. I prijedlog i obrazloženje.

Ima li diskusija vezanih za prijedlog gospodina Čengića i uopće za dnevni red?

Evo gospodin Brka se javio za riječ.

OSMAN BRKA

Sve vas pozdravljam. Samo vrlo kratko. Ima li neko iz stručnih službi da nam objasni ima li problema u vezi prijedloga gospodina Čengića? Ako ih ima da znamo. Ako nema da se izjašnjavamo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Koliko ja vidim iz Ministarstva za saobraćaj ima jel. Molim. Ja. Izvolite. Evo gospodin Jukić se javio za riječ. Uključite, imate tamo mikrofon.

VELIMIR JUKIĆ

Pa pozdrav svim kolegama i svim nazočnim u ovoj dvorani. Ma ne znam zapravo za mene ne postoji nekakav bitan razlog valjan razlog da danas uvrstimo ovaj zakon u dnevni red. Ne radi se o nikakvoj žurbi, nikakvim rokovima. Na zakon je bilo jako puno amandmana. Ne znam da li su stručne službe našeg doma i zajedničke uspjele sve ovo urediti i organizirati, a opet nemam nikakvog razloga da budem protiv.

Dakle mislim da kada ove dvije stvari izvažemo i ja predlažem da ovo ostavimo u redovitoj proceduri kako je i zamišljeno jer ništa nećemo niti dobiti niti

izgubiti. Smatram da desetak dana nije neki rok ili neki vremenski period koji nam nešto bitno znači oko datuma donošenja i usvajanja ovog zakona. Zakon je stvarno obuhvatan, bitan, važan. To cijenim, međutim, evo ponovicu dakle ne vidim nekog valjanog razloga da danas žurimo sa ovim zakonom i da evo predloženi dnevni red u dobroj mjeri je i usuglašen i dodatno opterećujemo, jer čini mi se da imamo podosta danas raditi i ne znam koliko je, evo iz tog razloga potrebno dalje opterećivati dnevni red sa jednom isto tako važnom i točkom koja će sigurno uzeti dosta vremena oko njenog razmatranja na kraju završavanja.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Jesi završio? Hvala gospodine Jukiću.
Javio se za riječ gospodin Radovanović. Izvolite.

VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja kao član Komisije ne znam, volio bih da mogu podržati prijedlog gospodina Čengića, međutim, ako sam razumio gospodin Čengić predlaže da idemo danas u prvom čitanju.

Mi tim prvim čitanjem ništa nećemo dobiti, ja se slažem da bi mi trebali zakon što prije usvojiti sobzirom i na usaglašavanje i potrebu donošenja, ali mi prvim čitanjem danas ništa nećemo dobiti na vremenu ukoliko se dobro pripremi i ovaj zakon imali na sljedećoj sjednici i u prvom i u drugom čitanju i završimo u isto vrijeme kao što bi ga završili u drugom čitanju na idućoj sjednici. A mislim da je za ovaj zakon veoma važna dobra priprema sobzirom na broj amandmana, usvojenih amandmana, obnovljenih amandmana da danas prvim čitanjem na ovoj sjednici ne bi dobili ništa u vremenu, na vremenu da što prije usvojimo zakon.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Radovanoviću. Ja moram samo reći jednu stvar da smo ovaj dnevni red ovakav je na Kolegiju uzkoncipirali i usvojili i podjelili materijale vama za ovo što smo pripremili. Sad bi morali jako puno, nema niko od poslanika te materijale i sad bi morali dozvoliti ljudima da sigurno svi pročitaju to što je i to je jedno vrijeme.

Ja sam evo sklon da zamolim gospodina Čengića da odustane od svog predloga, ali uz napomenu da naredni dnevni red bude da malo požurimo sa ovim zakonom. Možda da ga uradimo na narednoj sjednici i u prvom i u drugom čitanju i eventualno da stignemo te rokove i to vrijeme ukoliko je ono baš ključno. Naime, evo da kažemo da se možda potrudimo da ovaj zakon donesemo do kraja godine. Ja bih se složio. Međutim, hajde da zaista jeste ovo ozbiljan dnevni red, zaista ova dnevni red imaće evo vrlo važnih zakona i biće amandmana na te zakone, biće ozbiljnih diskusija i biće to dugo. Ja bih molio i viza vi toga da probamo da to ostavimo za drugu sjednicu.

Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Uvažavajući stavove mojih kolega i ako smo se dogovorili da će ovo biti uvršteno u narednu sjednicu Doma ja povlačim ovaj prijedlog.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Čengiću. Hvala na razumjevanju. 100% ćemo, ja se nadam na Kolegiju, evo na izvjestan način smo i preuzeli obavezu je li sa ove sjednice da to uvrstimo u dnevni red i da će biti na narednoj sjednici u dnevnom redu.

Dakle ja se nadam da smo diskusiju raspravu o dnevnom razvršili da nismo imali, bilo je je li predloga i da smo, da bismo mogli zaključiti da ostaje predloženi dnevni red da nema šta se doda ni oduzme i ja dnevni red stavljam na glasanje, naime, pardon, nije izmjenjen dnevni red i on je dakle usvojen i on se prihvata ovakav kakav je. Ne treba ga stavljati na glasanje, jer nije bilo izmjena. Hvala lijepo.

Naredna naša tačka dnevnog reda je

Ad.1. Odgovor na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Odgovor na delegatska pitanja dobili su gospodin Čengiće i gospodin Boško Šiljegović.

Pozivam kolege da, Čengiće je dobio dva odgovora je li. Pozivam kolege da se izjasne jesu li zadovoljni sa odgovorima ili nisu.

Gospodin Čengiće. Gospodin Čengiće je zadovoljan sa odgovorom. Gospodin Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, dame i gospodo, ja sam dobio odgovor od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i odgovor federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova Bosne i Hercegovine.

Zadovoljan sam odgovorom. Problem je vrlo ozbiljan i jako kompleksan. Naime, radilo se o problemu skladištenja nitroglicerina i nitroglikola u Vitezu. Bilo je krađa i otuđenja. Samo ću pročitati da je u jednoj provali otuđeno 14 komada protiv oklopnih raketa, 86 komada ručnih bombi kompletnih, 54 komada tijela ručne bombe bez upaljača i 189 upaljača za ručne bombe.

Dakle bilo je krađa i otuđenja, postoji izvještaj o izvršenom krivičnom djelu, postupak je u toku. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine se je obavezala u odgovoru kojeg sam ja dobio da će na prvoj sjednici razmotriti izvještaj o bezbjednosnoj situaciji i situaciji u Vitezu i Vitezit kromen. Preduzeto je niz mjera od strane predstavnika federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, federalnog Ministarstva energije, rudarstva i industrije, menandžmenta preduzeća, Policijske misije, EU, stabilizirajućih snaga EUFOR-a i iskreno se nadam da ovo neće uticati na sveukupnu bezbjednost u Bosni i Hercegovini. Hvala lepa.

Još jednom pohvaljujem za razliku od naših ministarstava i Savjeta ministara ja sam u rekordnom roku dobio odgovor od predstavnika koje sam pročitao. Hvala lepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Šiljegoviću.
Ima li novih delegatskih pitanja? Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo uvaženi gospodinu predsjedatelju, prosto zavidim kolegama koji su zadovoljni odgovorima i evo ovo je dobar trend. Nadam se da ću i ja uskoro moći isto stanovište iznijeti ovdje javno.

Ovaj put postaviću dva izaslanička pitanja Vijeću ministara naravno.

1. Šta je do sada konkretno učinjeno na provedbi zaključka Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH kojem je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine obavezano na poduzimanje odgovarajućih mjera s ciljem zaštite autohtone bosansk? i

2. Zbog čega do sada u parlamentarnu proceduru nije upućena s ciljem ratificiranja Konvencija o europolu i kada će to biti učinjeno? Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Javlja se za riječ gospodin Spajić.

ANTO SPAJIĆ

Poštovani gospodine predsjedatelju i poštovane dame i gospodo sve vas nazočne pozdravljam i zastupničko pitanje

- Šta poduzima Vijeće ministara, odnosno Uprava za neizravno oporezivanje glede povećanja cijena nafte i naftnih derivata, osobito u svezi sa povećanjem cijena lož ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo i za grijanje? Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Spajiću. Ima li još kolega koji žele postaviti delegatska pitanja?

Koliko vidim niko se dakle ne javlja i sovom tačkom dnevnog reda smo završili.

Treća tačka, odnosno naredna tačka dnevnog reda je

Ad.2. Usvajanje zapisnika sa 46. sjednice Doma naroda

Javlja li se ko za riječ?

Ima li neko primjedbe na zapisnik? Niko se ne javlja.

Ko je za usvajanje zapisnika sa 46. sjednice?

Molim vas glasajte sad.

Jadranko broj te glasove.

Koliko ja vidim ovdje iz ove evidencije svi smo glasali za. Dakle jednoglasno je prihvaćen zapisnik sa 46. sjednice.

Treća tačka dnevnog reda je

Ad.3. Glasanje o Predlogu zakona o Javnom RTV servisu u skladu sa Odlukom Ustavnog suda BiH broj: U-10/5

U skladu sa Odlukom Ustavnog suda glasamo na osnovu člana 4. tačka 3.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

Da li se neko javlja za riječ? Imamo li diskutanta?

Gospodin Limov se javlja za riječ.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo. Pretpostavljam da će ova dinamika ići u pravcu izravno da se izjašnjavamo prvo o tome kako je, odnosno kakvo je naše viđenje i doživljaj, samo predsjedavajući ja želim reći da moj pristup je da ne komentiram presudu Ustavnog suda i ja ću u tom smislu je prihvatiti ovakva kakva jeste, a što se tiče samog zakona moj stav je od ranije poznat, dakle ovako formuliran zakon sa amandmanima koji su prošli na Zastupničkom domu neću podržati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Niko se dalje ne javlja za riječ.

Ja stavljam na glasanje Predlog zakona o Javnom RTV servisu u skladu sa Odlukom Ustavnog suda, kako sam i pročitao i molim da glasate.

Ko je za? Sad.

Dakle izvršili smo glasanje 8 je za, 4 je protiv i 1 je uzdržan.

JADRANKO TOMIĆ

Za je bilo 5 iz Federacije i za je bilo 3 iz Republike Srpske.

MUSTAFA PAMUK

Ne, molim vas ja imam jednu primjedbu koju moram sada ovdje reći gospodinu Jukiću nije prihvatio ovaj, pogrešno je koristio tastaturu.

Ja ću vas zamoliti da ponovimo glasanje. Jeste.

Molim vas, molim vas ponavljamo dakle glasanje.

Ko je za? Glasajte sad. Hvala lijepo.

Evo završili smo glasanje i imamo – 8 za, 5 protiv i 1 uzdržan.

Dakle Zakon o Javnom RTV sistemu Bosne i Hercegovine je usvojen u identičnom tekstu kao što ga je usvojio i Predstavnički dom. Hvala kolege.

Četvrta tačka dnevnog reda

Ad.4. Predlog amandmana I na Ustav Bosne i Hercegovine

Dobili ste izvještaj nadležne komisije. Dakle ovo je prvo čitanje i vodi se, prvo vodi se rasprava o neophodnosti principa i o neophodnosti i principima.

Ja stavljam, Predstavnički dom je usvojio amandman I na svojoj 64. sjednici održanoj 31. avgusta 2005. godine.

Javlja li se neko za riječ? Gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Pozdravljam predsjedavajućeg kolege zastupnike i sve nazočne koji prate naš rad. Ja ću vrlo kratko dakle iznijeti stajalište Ustavo-pravne komisije koja je raspravljala Prijedlog amandmana I na Ustav Bosne i Hercegovine i nakon rasprave dakle Komisija je jednoglasno podržala dakle prihvatila prijedlog amandmana, dostavila ga Domu na daljnje odlučivanje.

Dakle to je ono što imate u izvješću. U izvješću nismo pisali neke druge stvari koje smo raspravljali uz ovaj amandman, ali ja sam i dužan ovdje reći da smo se kroz raspravu mi dotakli i drafta Prijedloga zakona o plaćama svih korisnika proračuna Bosne i Hercegovine. Dakle institucija BiH. To je bilo, to je bila jedna radna verzija, dakle to nije bila rasprava na komisiji kao mjerodavnoj, jer i nije mjerodavna za to pitanje, ali je usko vezana sa amandmanom. Apsolutno smo dakle i to mogu reći gotovo jednoglasno prihvatili i inicijativu da se po prvi puta zakonom definišu ova pitanja za korisnike proračuna Bosne i Hercegovine.

I smatramo da je to daleko kvalitetnije rješenje nego imati ovaj amandman za koji mi svi ovdje koji sjedimo nismo ni krivi ni dužni, ali smo vrlo često bili metom određenih strjelica u tom pravcu. Dakle to je Dejtonska tvorevina kao i Ustav, Aneks IV i kompletan Mirovni sporazum i dakle svjesni smo da to nije nikakav posebnost samo u tom Aneksu IV za Bosnu i Hercegovinu da slične, pa čak i u apsolutnim iznosima određene odredbe o određenim razinama vlasti imaju druge, čak i članice EU, druge zemlje. Dakle, to nije ništa posebno.

Ali ovdje se dakle dalo jedno tumačenje, čini mi se pogrešno ovdje, ovaj stavak koji se predlaže brisati u Ustavu odnosi na svakog proračunskog korisnika uvjetno govoreći dakle od predsjednika države do čistačice koja radi u institucijama države Bosne i Hercegovine.

Međutim to je čini mi se i neprecizno i netočno, jer se u tom članku govori o mandatu osoba koje podliježu tom, ma pod mandatom se zna tko je. To su izabrani, imenovani postavljeni dužnosnici itd. To nisu sigurno kuriri ni vozači ni namještenici itd. itd. tako da je ta preširoka dakle, ovo je ekstenzivno tumačenje ove norme koje je došlo od pravnih eksperata i ja ih uvažavam, ali čini mi se da su ovdje malo

pogriješili. Zato nas raduje da smo istodobno raspravu vodili o amandmanu kojeg smo podržali kao takvog, dakle da ne budemo smetnja daljim nekim promišljanjima u Vijeću ministara. Podržali smo dakle s oduševljenjem dakle da se našo već jedan draht zakona koji će definirati dakle plaće i druge obveze naknade svih institucija, svih uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine.

Dakle sada iznosim još jedan, jedno promišljanje do kojega se došlo da dakle, ne radi, opet govorim nije riječ o aktu koji se našao u parlamentarnoj proceduri, riječ je o jednom radnom materijalu kojeg je dakle mjerodavno ministarstvo financija poslalo svim korisnicima proračuna da vide o čemu se tu radi kako bi dobili što više prijedloga, mišljenja da bi se došlo do jednog pravog teksta u Ministarstvu financija.

Mislim da se vrlo pogrešno krenulo. To je jedno vrlo osjetljivo pitanje. Ono je već doprlo i do javnosti, dobilo je jednu osudu, možda i nisu trebali dobiti takvu kritiku tvorci ovog radnog drahta da su to radili na jedan suptilniji i na jedan drugačiji način ne skriveno od javnosti. Da pače to treba biti javna stvar. Dakle podvlačim strogo, transparentna i javna stvar, ali u onoj fazi u kojoj se prožvače u kojoj tu dođemo do nekakvog konsenzusa itd.

Dakle mi smo dotakli jedno pitanje, o tome nismo odlučivali ali ću vam reći u kom smislu sam razmišljali da bi bilo dobro možda razmisliti kada dođe u parlamentarnu proceduru zakon dakle o kojem govorim da on bude zakon jedan set zakona u kojem će biti dakle tri zakona koji će regulirati dakle plaće i druge obveze od naknade za pravosudna tijela za izvršnu vlast i za zakonodavnu vlast. Dakle to je nešto što mi danas imamo. Ovdje se hoće u jedan koš u jedan zakon obuhvatiti nešto što je objektivno nemoguće mjeriti. Savjetnik npr. dakle primjer savjetnik u Predsjedništvu vas kao predstavjućeg Doma u Doma u Zastupničkom domu, u Vijeću ministara imaju različite poslove, različite obveze različitu složenost rada, različitu ulogu i ne moraju obvezno biti pod istim koeficijentom i u razini plaće. Ali to je tamo stavljeno dakle za sve državne službenike u svim tijelima vlastima jedan koeficijent sa tom spremom.

Dakle to je jedna uravnoteženost nama poznata iz ranijeg sustava i hajmo to izbjeći i ostaviti mogućnost da se ovim posebnim zakonima to ostavi tamo dakle po načelu te hijerarhije je li da onaj može valorizirati rad dobrog činovnika, dobrog namještenika, dobrog službenika, dobrog vojnika, dobrog policajca itd. jer je to sve u jednom zakonu kad bude odvojeno. Dakle da šef tamo nekakvog tijela ima pravo dakle i nagraditi isto kao što će i kazniti onoga toga koji to nije. Dakle, ja sam sad otišao malo šire, jer je to usko vezano uz ovaj amandman. Dakle smatramo vrlo važnim i važnijim da se prvo puta od kada je Bosna i Hercegovina međunarodno priznata država ima svoj parlament ima svoja izvršna i zakonodavna tijela definira primanje svakog pojedinca, ali zakonom. Mi to do sada nemamo, mi taj zakon jedva, jedva čekamo.

Istodobno, evo da završim priču oko ovoga, vjerujem da će se javiti i neke druge kolege, iznjeću vam još da se ponovno ne javljam u dogovoru sa predsjednikom Kluba i stajališta Kluba hrvata vezano za ovaj amandman. Dakle podržavamo, smatramo ne spornim da se ovaj amandman briše, jer smatramo prioritetom imati zakon, a ne da nam to u Ustavu stoji u članku 9.2. kako je to definirao i da to netko na različite načine tumači. Dakle da danas obavimo raspravu u prvom čitanju, da ne

obavljamo raspravu i u drugom čitanju, ali da odmah dakle Vijeće ministara dakle, nadležno ministarstvo užurba sve procese u dogovoru sa međunarodnom zajednicom, jer to je i rađeno i radi se sve skupa i to podržavamo i prihvaćamo i pohvaljujemo i da se odmah definira i to pitanje i dok dođe, ako mogu predsjedavajući završiti, dok dođe zakon u ovaj dom na odlučivanje dakle donjeti zakon i otvoriti raspravu o drugom čitanju i usvojiti ovaj amandman. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Filipoviću. Otvaram dakle dalje raspravu.

Ja pozivam, ja molim samo kolege da, obzirom kako reče gospodin Filipović kao predsjednik Komisije nije na dnevnom redu Zakon o plaćama, ovaj predlog drafta i ja bih vas molio da to ostavimo i da o tome diskutujemo, da ne idemo na to. Govorimo samo o u promjeni Ustava, a o ovom zakonu govorićemo onda kada on bude pripremljen, kada on bude uređen kada ovo što nam je dao, ovaj draft ja bih rekao koji nam je dao, dalo Vijeće ministara kada dobije oblik i formu zakona, onda ćemo o njemu i kada oni kažu da je to predlog zakona, onda ćemo o tome raspravljati, a ovo je draft i ja ga ne bi uvodio u skupštinsku raspravu.

Ja zato sada molim ministricu finansija da nam objasni nešto vezano za promjenu ovog ustava, ovog člana Ustava.

LJERKA MARIC

Ja ću vas sve pozdraviti i čestitati evo novom ovom predsjedatelju, jel počeo je ovako ovu sjednicu sa ovim stvarima koje su jako burno dočekane. Mi odavno razgovaramo o ovom amandmanu i mi smo, vi dobro znate da se zapravo priča počela kada smo usvajali proračun za ovu godinu i kada smo došli u situaciju da moramo kontrolirati javnu potrošnju zbog toga što imamo zajedničke prihode, država, entiteti, Distrikt Brčko, neizravnih poreza koje djelimo i u okviru te konsolidacije svih tih zajedničkih prihoda mi moramo kao država dobiti suglasnost od entiteta i oni od nas pošto imamo zajedničko tijelo gdje odlučujemo kako ćemo raspodijeliti ta sredstva i onda u okviru toga imamo svoju punu slobodu da rasporedimo ta sredstva koja kao okvir dobijemo i još na to mi imamo neke svoje pristojbe itd. u ovoj rashodovnoj strani onda to djelimo na korisnike proračuna, a u svakog korisnika proračuna imamo koliko je tamo plaća, naknada i ostalo.

Vi znate da smo mi u razgovorima sa MMF imali jedan veliki problem, a taj je bio da država previše, da država nastaje u jako vidljivoj formi što je jako dobro, ali da država pokazuje namjeru da previše troši. I onda su naravno odmah pogledali tu stavku plaća i naknade i rekli da je to jako puno i da se mora na tom dijelu intervenirati, kontrolirati potrošnja i da bi mi dokazali dobru volju mi smo i usvojili proračun za 2006. godinu sa 10% umanjenim plaćama. Vi se to toga sjećate. To nikada nismo proveli, a nismo proveli zbog toga kada smo došli na komisiju ovog uvaženog doma onda je konstatirano da nažalost mi nismo tada očigledno bili dovoljno upoznati sa onim šta piše u Ustavu i tada smo našli taj stav koji je zapravo nas onemogućio da mi provedemo to smanjenje od 10%.

Kada smo dalje počeli razgovarati o tome šta trebamo uraditi, onda smo zapravo, a treću već godinu radimo proračune, svaki put kada dođemo do njih, vama

izložiti proračun, vi kažete sve je to lijepo, vi nikada niste donjeli Zakon o plaćama. Vi tu oblast niste specificirali. Dobijamo upozorenja sve tri godine i od jednog i od drugog doma i stalno se inicira i traži od Vijeća ministara da konačno se pribere, sabere i da nešto uradi na tim plaćama, da se, jer i vi sami kažete, ne znamo mi kolika je plaća u CRA, ne znamo kolika je ovdje, ondje itd. i hajde hoće li taj zakon, hoće li taj stvarno nacrt zakona napravljen je zbilja jedan tekst onako kako je dogovoreno sa Svjetskom bankom, jer u okviru emsek programa kojeg imamo sa Svjetskom bankom rekli smo radićemo zajedno, država, entiteti, Distrikt Brčko, županije i općine na globalnim i zajedničkim kriterijima koji će se primjeniti na sve ove razine da bi se kontrolirala javna potrošnja.

Imamo jednu grupu koja se zove grupa za fiskalnu održivost u kojem imamo predstavnike države, Republike Srpske, Federacije, Distrikta, dvije županije, sarajevske i livanjske i dvije općine. I ovaj nacrt zakona smo pokazali i njima i oni su jako pozdravili kao naš uvaženi zastupnik postojanje tog zakona. Oni su rekli da je zbilja misle da je dosta urađeno, ali to je radna verzija, a na radnu verziju, osobito kada se radi o ovakvoj temi svako može imati primjedbe i one su dobro došle i mi čekamo primjedbe ovog doma vezano za ovaj zakon da vidimo šta to treba uraditi.

Međutim, kada smo govorili o zakonu nismo nikada do sada spominjali više od jednog zakona. Zbilja mi nismo ti koji ćemo određivati koliko će biti zakona, ali ono šta smo znači naslijedili, kakvu smo preporuku i zaključke dobili mi smo postupili po tome i napravili smo radnu verziju. Da bi konačno mogli usvojiti ovaj zakon potrebno je da prije toga usvojimo ovaj amandman i ovo je bio jedan uvjetan posao i Zastupnički dom i ovaj dom je rekao sve je to lijepo što vi govorite, mi ćemo izglasati amandman, vi nećete zakon predložiti. Znači zakon zbilja ne mora biti zadovoljavajući, jer je ovih 7,5 tisuća ljudi koliko radi pametniji od onih 15 što je radilo u radnoj grupi, a radna grupa je bila u ovih najvećih korisnika proračuna, pa je bilo tu i članova Predsjedništva i ovih iz radne grupe iz Predsjedništva iz Agencije za državne službenike MIP-a sigurnosti SIP-e itd. Bilo je zbilja dosta ovih ljudi koji su mogli ipak nekim svojim znanjem dosadašnjim da utiču na to.

Ali ništa to ne možemo uraditi, ne možemo zakon donjeti ukoliko se ovaj amandman ne izglasa, jer je tumačenje tog amandmana takvo. Ja zbilja nisam pravnik, vi to znate, ja sam poslušala ono što je nama rečeno kao pravno mišljenje. Znači, a u pravnom mišljenju stoji da ne možemo prvo sada smanjiti platu za ovaj proračun. Mi ćemo to i uraditi, kraj godine je tu. Naše izvršenje ide dobro, to ne moramo uraditi, ali moramo donjeti zakon o plaćama. Konačno trebamo urediti tu oblast. Ovo je zadnja godina mandata da makar za 2006. ggodinu da imamo neke osnove koje će biti prihvatljive. I zbilja u tom dijelu radna verzija do nacrta ima još vremena da svi možemo složiti ove neke parametre na zadovoljavajući način. Moramo se rukovoditi prema onom koliko sredstava imamo to znate. Zato nam trebaju pregovori sa ostatkom države, ali evo i to je u tom procesu. Vrlo brzo treba predložiti proračun. Mi čekamo ove zahtjeve konačno za proračun. Rokovi su davno prošli da bi pustili proceduru proračun. Vrlo je važno da ovo znamo. Ovo ne možemo znati ukoliko ovaj amandman ne prođe.

Znači ja sam pošla napraviti jednu sliku kako sam, kako je zbilja ovo išlo i zašto je došlo do toga da se sada daje amandman prvi na Ustav. Međutim tumačenje kaže da se ne može reagirati na bilo koju, bilo čiju plaću ukoliko se ovo ne uradi.

Ponavljam Vijeće ministara ovo je jednoglasno izglasalo, usvilo, podržali ovaj amandman, predložili smo zaključkom DOMu, oni su to usvojili i mislimo da proceduru treba okončati da svi zajedno, da probamo izglasati taj zakon o plaćama što prije, da ga probamo što prije, ali da ga izglasamo i da onda dalje idemo u usvajanje proračuna za 2006. i dalje.

Evo toliko bi bilo od Vijeća ministara. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo ministrice, ali ja ću biti slobodan da izjasnim svoj stav. Nisam siguran da je ovaj vaš prijedlog pravilnika o ličnim dohocima bio na Vijeću ministara. Je li, druga stvar i nije uputno mislim da u najmanju ruku nije ni korektno tražiti od Doma da raspravlja o draftu. To je i tražiti mišljenje Doma o draftu predloga. Mišljenje Dom daje mišljenje o zakonu, a o draftu vašeg predloga Dom ne može raspravljati i to nije u redu.

Mislim da u metodologiji rada trebate nešto promijeniti i taj odnos prema Domu također molim vas trebali biste promijeniti. Dom je Dom, Dom ima svoju ulogu i funkciju, to su ljudi koji su i jedan i drugi izabrani od naroda da u ime naroda rade ono što rade i ja bih molio i vas i Vijeće ministara kompletno jedno dužno poštovanje. Hvala lijepo.

Javlja li se ko za riječ? Gospodo Ružo izvolite. Haso izvini Ruža se javila prije tebe. Ja sam ipak ovo je profesionalno ima red.

RUŽA STOJANOVIĆ

Zahvaljujem se, mada je gospodin Čengić bio prvi. Ja se zahvaljujem

MUSTAFA PAMUK

Ružo uvijek me iznenadiš.

RUŽA STOJANOVIĆ

Evo iskoristiću, pa šta mogu kada to je Iskreno Vaš,

MUSTAFA PAMUK

Ti si čestit čovjek.

RUŽA STOJANOVIĆ

Ali dobro, evo uvažavam i njegovo džentlimentstvo. Pozdravljam gospodu predsjedavajućeg, gospodu delegate, prisutnu gospodu. Htjela bih da kažem da u suštini prijedlog gospodina Filipovića je prihvatljiv i racionalan u ovom momentu jer kao predsjedavajući Komisije za administrativne poslove DOMa naroda i administrativne poslove ovoga Zastupničkog doma imali smo mogućnost, odnosno imali smo jednu tačku dnevnog reda – razmatranje radne verzije Zakona o platama i imali smo niz nedostataka, odnosno niz primjedbi na taj zakon i to smo prosljedili prema Vijeću ministara. Normalno ta verzija radna nije ni išla još na Vijeće ministara.

I mislim da u suštini treba podržati ovu inicijativu da idemo paralelno sa prvim čitanjem danas ovoga prijedloga, a paralelno sa tim da idemo u pripremu za izmjenu ovoga i donošenje zakona o platama koji nam sigurno jako puno nedostaje u mnogim ovdje oblastima da se regulišu i urade, a paralelno sa tim i onda izjšnjavanje o u drugom čitanju o ovom amandmanu. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Evo čuli smo kolegicu Ružu. Javio se gospodin Hasan Čengić. Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Gospodo predsjedavajući DOma, uvažene kolege, ova tačka dnevnog reda i ova tema bila bi zaista jedna jako tužna stvar da nije onoliko ozbiljna koliko jeste. Zašto tužna? Zato što trebamo razgovarati o pitanju plaća na zbog stava MMF, jedne strane institucije koja inače ima punu kontrolu na našim javnim troškovima što neko može reći da je dobro, ali u suštini ne samo da nije dobro, nego je zapravo pokazuje da mi nemamo nikakvu ozbiljnu volju da se brinemo sami o sebi ili nedovoljnu volju da se brinemo sami o sebi, a ono što je tužnije od toga je sljedeće.

Da mi danas razgovoramo o dva tako osjetljiva pitanja da je zaista samo sami vrag morao smisliti da i stavi u jednu jedinu temu. Promjena Ustava kao eminentno ozbiljnog i najozbiljnijeg političkog pitanja koje može biti tema u bilo kojoj državi, a u Bosni i Hercegovini defitnitivno jeste to jedna od najozbiljnijih i najkrucijalnih pitanja političke naravi. I sdruge strane u ovoj atmosferi pitanje plaća državnih činovnika, bolje rečeno funkcionera ustvari ne državnih činovnika, nego funkcionera koje je toliko politizirano od strane određenih političkih centara moći i medija u jednom trenutku pred uvođenje PDV-a faktički u predizbornoj kampanji koja je već počela da zapravo ja nisam nimalo siguran da mi možemo o ovim pitanjima razgovarati hladno, otvoreno i vrlo kritički na način da zaista iznesemo stavove koji su korisni, a da ne budemo pod trajnim dojmom ova dva ambijenta.

Dakle jednog ambijenta javnosti koja je politizirana na način da funkcioneri troše silne pare, dok javnost, dok veliki broj građana je nezaposlen, sa niskim plaćama, niskim penzijama itd. što je tačno i na drugoj strani pitanje da mjenjamo Ustav na tako pod navodnicima banalnom pitanju da je zaista smiješno da kod toliko važnih pitanja koja smo morali raspraviti, toliko važnih pitanja u kojima smo objektivno već promijenili zakone, a nismo to unjeli u Ustav da sada odjedanput napravimo takav pritisak na sve nas i takav pritisak na promjenu Ustava i toliko značaja dadnemo ovoj promjeni Ustava da je to zaista da nije ozbiljno bilo bi zaista tragično i smiješno.

Ipak da se vratim na početak, dakle jedina mogućnost o kojoj bi danas trebao da razgovaramo je prijedlog gospodina Filipovića, a to je da se razmatra ovaj amandman, odnosno amandman na Ustav u prvom čitanju, da se ostavi drugo čitanje i da se definira nekoliko ključnih pojmova. Da ovaj amandman i sve što je vezano za promjenu Ustava u ovom smislu prvo nismo inicirali mi. Molim vas, da se oko toga kolege razumijemo- Nažalost ovo je formalno iniciralo Vijeće ministara, ali stvarno je inicirao MMF. Dakle tu trebamo biti vrlo jasni.

Drugo, da smo gurnuti u jednu situaciju ili, ili i ako za to, po mojoj ocjeni ne postoji nikakvih razloga i nikakve potrebe.

Treće, da je ovo pitanje dodatno politizirano, ja se izvinjavam svim pravnicima ovdje prisutnim i svim pravnicima koji se bave ovim pitanjem, ja nisam pravnik, ali ću reći ovu formulaciju da je ovo pitanje dodatno, dodato politizirano pravnim tumačenjima Ustava.

Ja sam čuo kolegu Filipovića, uvažavam ga i kao kolegu i kao pravnika i sklon sam istom takvom dakle nestručnom, ja nisam stručnjak, ali razumijevanju da se ovaj, ova odredba Ustava ne smije tumačiti ekskluzivno, nego isključivo na način da se ovo pitanje tiče onih koji imaju mandat, koji su izabrani i vrše svoju funkciju unutar određenog mandata. I nikoga drugoga.

Sljedeće je pitanje kakao iz ovoga izaći. Kada je Parlamentarna skupština prije više od godinu dana predložila određeni zakon kojim se reguliraju prava članova Parlamentarne skupštine, pa među ostalim spomenula i pitanje plaća, nastao je takav fajl da je skoro godinu dana su neki mediji pod kontrolom određenih opozicionih partija gorili od pitanja kako silno bogato živimo i kako silno trošimo pare skupljene kroz budžet.

Ovdje danas imamo situaciju da je apsolutno potrebno definirati stvar na sljedeći način. Po mojoj ocjeni nema potrebe mjenjati Ustav u ovom pitanju, ako ga nećemo mjenjati u drugim pitanjima. I u tom smislu ne vidim nikakvu potrebu za promjenom Ustava. Tumačenja o kojim sam diskutirao i sa uvažanim članovima Vijeća ministara, pravnim tumačenjima ne prihvatam. Ali se postavlja jedno jako zanimljivo pitanje. Jedno od tumačenja je bilo znate niste u pitanju vi iz Parlamentarne skupštine, najvjerovatnije da se vama plaće neće ni smanjiti ni povećati kada se napravi ta jedna velika matematika, ali jesu u pitanju zaboga sudije i tužioci.

Postavljam ja sada javnosti pitanje i samome sebi – kome je trebalo prije četiri ili pet godina da mu tužioci i sudije u Bosni i Hercegovini budu poštene pa im je odlučio pod navodnicima enormno visoke plaće da ne bi bili korumpirani i da bi bili poštene i kome danas trebaju sudije koje će biti manje plaćene, pa možda zbog toga manje poštene, ako su sudije više ili manje poštene zato što imaju toliku ili toliku plaću? Ja mislim da niko od sudija u Bosni i Hercegovini ne bi htio razgovarati i čuti ideju da je njegova čestitost i njegov profesionalizam, njegova stručnost, njegova odgovornost u poslu koji radi kao sudija ima ikakve veze sa visinom plaće koju prima. Mislim da bi to bilo najniže srozavanje i vrijeđanje svake ideje profesionalizma u sudstvu i pravosuđu i da to apsolutno niko ni od sudija ni od tužilaca ne bi nikada prihvatio niti bi rekao da je to tako.

Ja osobno ne mislim da je to tako. I iz tog razloga ne smatram da je bilo potrebno prije četiri, pet godina, ako se sjećate sa velikom furioznošću vršiti pritisak i donjeti dekrete faktički o visokim pod navodnicima visokim plaćama tužiocima i sudijama koje su tada bile značajno višije od prosjeka u Bosni i Hercegovini nego što su danas, usput rečeno. Dakle kome je trebalo tada raditi tu furioznost, a danas taj isti koji je prije toga insistirao na tome kaže, e znate one plaće su visoke. U međuvremenu nije bilo povećavanja plaća. Znači one plaće su sada visoke u vrijeme kada je proizvodnja povećana u Bosni, kada je produktivnost povećana u Bosni, kada

je, kada su budžeti i naša povećanja itd. Ne slažem se BiH, tako izvinjavam se, ne slažem se da bi sada ovim ustavnim promjenama se konačno omogućilo da se sudije, tužioci i neki drugi dovedu pod navodnicima, dovedu na normalnu mjeru svojih plaća. Uopće se ne slažem s tim. I ne mislim da je to potrebno.

Slijedeće, zašto je potrebno mijenjati Ustav ako su u pitanju izabrani funkcioneri u BiH, oni koji sada u kantonima, u entitetima i na nivou BiH, izbori su osim za općinske strukture, izbori su svugdje iduće godine. Prema tome, imamo već idući novembar i imamo mogućnost da te promjene predvidimo u narednom mandatu i da uopće niko ne može prigovoriti na Ustav i ustavna rješenja. Dakle, Ustav kaže u toku mandata a između mandata ne predviđa. Zašto mi ne bismo mogli predvidjeti te promjene. Ako opet u ovoj čitavoj priči o klanju vola za kilu mesa, promjeni Ustava BiH baš u ovom pitanju a ne ni u jednom važnijem od ovoga, treba ako treba tražiti neku dobru stranu, onda ona definitivno jeste jedna. To je, da je Vijeće ministara ipak shvatilo da se našlo u jednom sendviću između pozicije između čekića i nakovanja i predložilo zakon o plaćama. I mislim da je to zaista dobra strana ovoga pitanja i dobro je da konačno dođemo u tu situaciju da imamo jedan zakon koji ćemo izbalansirati dakle, nevjerovatne razlike koje postoje u ovome času, i izbalansirati plaće koje se primaju u RAK-u npr. i plaće koje se primaju u Parlamentarnoj skupštini ili u nekoj težoj državnoj instituciji.

U ovom smislu, mislim da je zaista neophodno izbalansirati plaće. Mislim da je neophodno osigurati plaćanja onim koji rade poslove dakle, državnih činovnika i ne slažem se javno to kažem, sa rizikom da budem linčovan na dvije adrese, kod međunarodne zajednice koja jako zagovara ove promjene i kod javnosti, odnosno kod nekog dijela javnosti. Ne slažem se da je potrebno smanjivati plaće državnim činovnicima. Ne. Po mom mišljenju loše plaćen državni činovnik, loša država. Mi možemo praviti kakve god hoćemo zakone, sami smo diskutirali koliko puta, imamo zakon, ne provodi se. Ko provodi zakon? Ne provodi ulica gospodo. Ne provodi ulica. Ne provodimo ga ni mi ovdje, državni činovnici moraju bdjeti nad tim zakonom. Oni ga moraju provoditi. Ako hoćemo da imamo efikasno ubiranje carina, efikasno ubiranje direktnih, indirektnih poreza, ako hoćemo da imamo efikasne inspekcije i sve ostalo, je li vi stvarno mislite da ćemo to moći imati sa niskim plaćama? Je li stvarno mislimo da možemo imati plaću policajca od 500 ili 550 maraka i da će on čestito naplatiti kaznu za jedan prekršaj od 500 maraka a neće se sa nekim dogovoriti da uzme 50 u džep i da nema prekršaja.

Oprostite ne dovodim nikoga u pitanje ali moramo biti realni, ne smatram da će ušteda o kojoj govorimo, ona je po mojoj matematici manje od 4 miliona km za godinu dana, a po ekskluzivnom, pravnom tumačenju u matematici Vijeća ministara manje od 16 miliona marka u toku godine, ne smatram da je to glavna dobit za ovu državu. Puno je veća dobit povećanje prihoda, indirektnih prihoda u ovoj godini koje je napravljeno već do sada za preko 100 miliona maraka. Dakle, dobrim, poštenim, profesionalnim, odgovornim radom ljudi koji rade taj posao, nego to smanjivanje. Drugim riječim hoću da kažem, poznate i pristup MMF-a koji u pravilu za sve bolesti ima samo jedan lijek. Ne postoji lijek koji liječi sve bolesti. Ne postoji jedno rješenje koje se nudi za sva pitanja makroekonomske politike, fiskalne politike itd.

U tom smislu, ne mislim da bi bilo dobro da idemo logikom smanjivanja plaća. Bilo bi dobro da idemo logikom odgovornosti javnog trošenja. Ponavljam,

odgovornosti javnog trošenja, koje će podrazumjevati da izvršavamo svoje obaveze prema vanjskom dugu, da izvršavamo svoje domaće obaveze, da efikasno ukupljano prihode na koje država na svim nivoima ima pravo i da efikasno trošimo, na način da budu oni koji rade stimulirani i plaćeni za svoj rad, makar oni vršili funkciju državnih činovnika ili funkcionera.

I da zaključim, u ovom smislu, podržavam snažno i smatram da to zaista mora biti vrlo jasan zaključak i ovog doma u vezi sa ovom tačkom a to je, da se traži od Vijeća ministara da Zakon o plaćama proslijedi u parlamentarnu proceduru i da se mi u drugom čitanju izjašnjavamo o ovom amandmanu nakon što taj zakon uđe u parlamentarnu proceduru. Hoće li to biti za tri dana ili za 30 dana, ili 60 dana, to više nije pitanje nas, nego je pitanje Vijeća ministara. znam da je Vijeće ministara uradilo veliki dio posla i vjerujem da mogu u vrlo kratkom vremenu dovesti taj zakon u parlamentarnu proceduru. Svako drugo rješenje, bojim se da bi bilo jako opasno jer bi nas dovelo u situaciju da raspakivamo pakete a da ne znamo šta hoćemo dobiti s tim. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

Javio se gospodin Jukić. Osmane molim te, Jukić se je javio prije tebe, izvini.

VELIMIR JUKIĆ

Ovo je vrlo interesantna tema. Dakle radi se o promjeni Ustava. Najprije Aneks IV Dejtonskog mirovnog sporazuma nazvan Ustav BiH, nikada nije usvojen u Parlamentarnoj skupštini BiH. Kakva je bila praksa kod drugih zakona koji su bili rezultat nečijeg dugog rada i djelovanja i pozicije i ovlasti itd., a ne nadležnosti ove skupštine odnosno ovog parlamenta, bila je takva da se najprije usvoje, pa da se onda ide u njihovu izmjenu i dopunu. Pa smo i mi u ovom sazivu, u našem mandatu, imali najmanje 5-6 takvih slučajeva kad smo osjetili potrebu da se neki nametnuti, tako smo ga zvali, zakon mijenja, onda smo rekli da to ne možemo raditi, nego smo taj zakon, hajmo na neki način reći notrificirali ili smo ga na neki način posvojili na način da smo ga mi usvojili. I tek onda stekli pavo mijenjati taj propis, zakon, odluku itd.

Ovog puta, vrlo interesantno kod najvažnijeg akta, pravnog akta u ovoj zemlji, tako se ne radi nego se ide i drugačije. Vrlo interesantno. A ineče još drugo nešto interesantno, a to je da se procedura koja je propisana i za neke važnije zakone nije ispoštivala a to je da se provede javna rasprava. Kod izmjene Ustava ona se ne provodi, vrlo interesantno.

Kod prethodne točke ja sam se stvarno trudio uzdržat se od komentara jer čini mi se da je mudro o tome ne govoriti ništa. Ali veliko je pitanje zapravo šta je mudro i šta je pametno a šta je suprotno od toga. Veliko pitanje. I često puta, u životu moja prva reakcija na bilo šta, kasnije mi se pokazalo da je bila najbolja i najispravnija. Međutim, često puta uradim drugačije pa mi bude krivo. Tako ću i ovog puta po onoj prethodnoj točki, da neću govoriti ništa. A imao bih tako puno toga reći. Ja kao nepravnik koji sudjeluje u radu Parlamenta BiH, puno toga postaviti pitanja pravnicima i zatražiti odgovore od njih na ta prije svega politička pitanja a vrlo malo pravnička. Međutim, rekao sam da o tome neću i samo ću na tome ostati.

Kad je u pitanju makroekonomska politika BiH, njen fiskalni dio, a opet dio rashoda ili troškova, po nalogu, na putku, preporuci ili zapovjedi MMF-a kaže se da je poželjno i da treba, vjerovatno to tako jeste, svesti javnu potrošnju u neke okvire ispod 50-tak % GDP-a jer je sada u BiH kako kažu negdje preko 60% ili na toj razini. I recimo da je to sasvim uredu i da je to recimo cilj kome i trebamo mi dakle, kao Vijeće ministara kojega podupire ova parlamentarna skupština težiti. I to je okej. To je korektno. Međutim, Vijeće ministara da bi uopće vladalo i imalo kontrolu nad javnom potrošnjom koja je sastavljena od raznoraznih je li, izdataka itd. mora prije svega imati uvida u tome kolika je suma, ukupna suma plaća koja se isplaćuje. Evo recimo, samo na jednoj razini vlasti. Dakle, zaposlenicima u institucijama BiH. Ne znam ni ja ako ima 8 tisuća zaposlenih, ne znam ni ja, pa se onda treba planirati koliko je to itd. Međutim, mi smo se ovde zakačili ili opet po nečijem nalogu ili preporuci itd. za plaće izabranih dužnosnika kojih ima nekoliko stotina. Dakle, samo su njihova plaće interesantne. Recimo da je i to interesantno, da treba se baviti time. Ali opet se time bavimo toliko neprincipijelno, da je to nevjerovatno. Evo primjera. Zadnjih mjeseci ili godinu dana, recimo da je ovo stanje koje jeste naslijeđeno, pa nećemo ga, kao nemamo snage ili volje ga mijenjati. Međutim, šta se događa sa institucijama koje su nastale zadnjih pola godine, godinu dana ili malo više? Hajmo samo to analizirati. I postaviti pitanje odgovornosti, kakvo je stanje u tim institucijama.

Po pitanju primanja mi u Parlamentu, zna se kolika su primanja, sve se znade, znade se u Vijeću ministara itd. ali o tim drugim institucijama niko o njima ne priča. Kao to je normalno.

I sad, vrlo interesantno, prije godinu ili dvije dana, zagovarali smo jedino pravo rješenje a to je da se donese zakon koji je sad evo urađen, jedan radni materijal zapravo, to nije prijedlog zakona o plaćama i već nailazimo na nekakve ne znam ni ja, ocjene da je to skoro i nemoguće, nepotrebno, vrlo komplicirano itd.

Ja mislim da je to zakon koji je BiH međunajpotrebnijim zakonima. I trebao je biti urađen barem prije 3 godine, pa i puno prije itd. ali govorim u našem mandatu. I zato ovako razmišljanje što su danas ovde iznjeli kao prijedlog da i ovaj posao oko izmjene i dopune Ustava, članka 9. opet sam rekao na kakav način, neću to ponavljati, uradimo vezano za usvajanje Zakona o plaćama. I to je sasvim korektno i to je sasvim u redu i to je najmanje što možemo učiniti da bi ovaj posao ubrzali i dio odgovornosti prebacili i na Vijeće ministara da požuri sa završetkom Prijedloga zakona o plaćama.

Evo, neću više duljiti ali ću ponoviti. Ako mi želimo stvarno postići fiskalnu stabilnost i svesti našu javnu potrošnju u realne okvire, prvi korak je da moramo zakonom normirati i urediti pitanje plaća, uspostaviti relativne odnose a onda nakon što se uspostave ti odnosi, onda naravno određivanjem koeficijenta se to sumira i dovodi u određene razine, koliko hoćemo, odnosno koliko su mogućnosti itd. Tek se tada može voditi politika plaća na razini BiH.

Još jedno pitanje, vrlo interesantno, kad spomenemo plaće. Plaće inače vrlo interesantne, to se tiče svakoga. Ili oni koji o tome ne žele govoriti zapravo su licemjerni jer kao oni ne žele govoriti, međutim u isto vrijeme su sebi to osigurali na jedan ovako vrlo dobar, pristojan način, pa onda o tome i nije to za njih tema. Jer to njima nije problem. Pitanje plaća javnog sektora, ne uprave, dakle javnih poduzeća itd., koji se ponašaju ne isključivo tržišno jer koriste dio privilegija, jer su jedini, jer

su momopolisti, jer su itd. itd. Imamo vrlo interesantno ovih dana u našim novinama koje su po nekad i za kritike ali po nekad su i za pohvaliti, interesantne analize kad se govori da su plaće nekih direktora ili sad se oni zovu popularno menadžeri, znate, kažu da su ne znam ni ja 6-7-8 tisuća maraka. Vrlo interesantno. Kao da je to zasluga samo njihovog rada ili postignuća. Moramo biti svjesni da je to prije svega posljedica njihovog položaja na tržištu, djelatnost ikoje rade, ovlasti koje imaju, monopol ako imaju, djela monopola itd.

Ja smatram isto tako da Vijeće ministara, drago mi je da ovde sjedi nekoliko ministara, među njima i najodgovornija za ova pitanja, ministrica financija, da treba o tome razgovarati, razmišljati. Zašto se ne bi ograničile i plaće u tom dijelu ili propisale na nekakav način. Dijelom se zna šta je, dijelom od uspješnosti njihovog rada, što isto tako treba biti motiv da bolje i kvalitetnije rade, a ne da se ponašamo na način da se ponaša kako ko hoće i sve je to u redu. I da bi nešto promijenili, idemo mijenjati Ustav, pazite. Vrlo interesantno. I to na način koji nije, koji je suprotan propisanom načinu promjene.

Ali ja i to kažem na pitanje nekih evo i novinara, i nekih drugih ljudi, o današnjem dnevnom redu, šta je bitno, šta je nebitno. Ja kažem, sve je bitno osim ove točke onaj, promjena Ustava. To zbilja odgovorno tvrdim. To je najmanje bitno jer je to stvar koja je ne znam ni ja kome će zapravo šta donijeti ili će oduzeti, pitanje je veliko. Ja osobno smatram vrlo malo, sve drugo je puno bitnije. I ja sam rekao da ima puno važnijih stvari i pitanja koja su interesantna za promjenu koje treba mijenjati u Ustavu i u drugim zakonima nego što je članak 9. našeg Ustava.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Jukiću.

Za riječ se javio gospodin Brka, ostaješ li i dalje? Ostaješ, evo ga.

OSMAN BRKA

Ja se zahvaljujem i htio bih ovde samo da kažem svoj komentar kada je u pitanju ova tačka dnevnog reda i kad su vezane ove dvije stvari.

Kad se prije par mjeseci meni do uha došlo da će se ponuditi amandman na Ustav na član 9. ja sam mislio da se neko sa mnom šali. Stvarno sam mislio da neko pravi vic. Rekoh, gdje će zbog toga sad se mijenjati Ustav, mislim to mi je, nisam mogao nikako to da prihvatim. Kad, dan po dan, Boga mi evo dođe danas amandman na Ustav, da se to mijenja. I to samo govori meni koliki apsurd su u nas mogući. Nevjerovatna stvar vrví od toga da ljudska prava nam nisu ista, vrví od toga. Eto da ja sad ne elaboriram, vi to znate kao i ja. Ali to ne treba mijenjati. Ne, ne to ne treba mijanjati ali hajmo ovo ovdje početi ovaj, nešto oko toga raditi. To je zaista nametnuto sa strane i ja mislim da nama trebaju ljudi sa strane ali nekad rade stvari koje ne trebaju raditi. Ja smatram da zaista ovo nije trebalo raditi, promjenu Ustava početi sa ovako banalnom stvari, ja smatram da je to greška i da ustvari govore nama na taj način kako mi eto ne možemo ništa uraditi. A ja smatram da treba mnogo prećih stvari raditi prije ovog, iako zaista se potpuno slažem sa sve tri moja prethodnika koja su govorila, da Zakon o plaćama zaista treba napraviti i mi smo ga i htjeli i prije napraviti, pa su rekli nemojte, vi to sve znate kako je to išlo, nemojte, ostavite to.

Nema logike nikakve da državni Parlament dobija platu na račun neke odluke a ne zakona. Pa to, to nema nigdje na svijetu.

I, slažem se sa predlogom gospodina Filipovića da to bude vezano i sad hoću da kažem kao član komisije u čijem sam radu učestvovao Administrativne komisije, kad smo imali ovo na prošloj sjednici, da iskoristim priliku što ovde sjedi ministar, mi smo tamo zaista rekli i mislim da smo vam poslali takav zaključak, ja ću ga parafrazirati jer ga nisam imao u rukama, da ste nam poslali neozbiljan prijedlog i da mi kao komisija o neozbiljnom predlogu nećemo da raspravljamo. Tražimo od vas da nam pošaljete ozbiljan prijedlog i da mi onda o tome možemo raspravljati. Toliko i hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Evo čuli smo, ja ako imam pravo, izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Ja ću u neku ruku poštovane kolege, iznjet nešto drukčije gledanje na ovo pitanje. Propisan je način promjene Ustava, legitima, legitimiran i on je vrlo jasan. I dakle mi danas imamo mogućnost da mijenjamo Ustav. Ustav ima brojnih pitanja koje zaista treba promijeniti i svjesni smo da za to treba i politička suglasnost i spremnost da se to promijeni.

Jedna od stvari koja se našla u Ustavu, u razumljivim okolnostima i iz razumljivih razloga, mislim svima nama, je i odredba da se plaće dužnosnicima pod mandatom ne mogu smanjivati. Vjerovatno je u trenutku kad je potpisivan sporazum, kad su nastajale institucije BiH bilo potrebno da se osigura formiranje tih institucija i neka vrsta atraktivnosti i mogućnosti da bi se spriječila opstrukcija u tim institucijama. To je bio taj motiv.

U međuvremenu je rekao bih, bilo prilično haosa po pitanju ličnih dohodaka i donošenja na bazi dnevnih razmatranja odluka o pojedinim plaćama jer nastalo je jedno polje koje je po prilično zaraslo i koje je vrijeme mislim, da se uređuje.

Budući da je bilo određivanja plaća i odoka, da su pojedine agencije, imenovani direktori agencija dobivali plaće po 5-6 hiljada maraka, po važećem Ustavu, ne mogu se smanjivati. Budući da u ambijentu kreiranja zakona o ličnim dohocima u institucijama BiH, nije primjereno da te institucije i direktori tih institucija imaju plaće primjerice veće od najvećeg zakonodavnog tijela, slijedilo bi da se moraju povećavati plaće u Parlamentu, da bi se napravio zakon u skladu sa ustavom i u skladu sa stvarnim okolnostima.

Jednom riječu dakle, jedna odredba koja je u jednom trenutku bila iz razloga opravdanih, neopravdanih, zavisno kako to gledamo stavljeno, mislim da je došlo vrijeme da se mijenja. Šta će se desiti promjenom Ustava na tom planu? Neće se apsolutno ništa desiti, osim što ćemo doći u situaciju da Zakon o plaćama u institucijama BiH izrađujemo u primjerenom ambijentu, neopterećni, nelimitirani, vodeći računa o objektivnom stanju BiH, o stvarnim prilikama koje vladaju u BiH, o socijalnoj pravdi o kojoj moramo također voditi računa, dakle doći ćemo u situaciju jednostavno da neograničeni i nelimitirani nepotrebnim azlozima i okolnostima i

limitima gradimo zakon o ličnim dohocima. Naravno, ko će donijeti taj zakon o ličnim dohocima u institucijama BiH? Pa mi ćemo ga donijeti. Mi ćemo voditi računa o svim tim stvarima o kojim su kolege i govorile, vodićemo računa o potrebi da se nivelira, da se na adekvatan način to odredi, mi ćemo to raditi, mi ćemo. I uklanjanjem ove ustavne prepreke, mi samo stvaramo pretpostavke da mi zaista tu ulogu koja je konačno na Parlamentarnoj skupštini, ostvarimo do kraja uz punu odgovornost i uvažavajući sve ove okonosti. S te strane, ja podržavam izmjenu ovog Ustava podržavajući naravno i niz drugih stvari koje su smetnja BiH kao što je i ovaj član. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo gospodin Đoko Pajić, izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati, dosta je govoreno i u javnosti o promjeni Ustava BiH i raznih inicijativa ima i zaista ne bi trebala da bude tabu tema promjena Ustava. Legitimno je pravo Savjeta ministara da predloži promjenu Ustava ali neću dugo. Slažem se u jednom dijelu diskusija sa većinom diskusija kolega delegata. Po meni, a o tome ću malo kasnije, malo opširnije govoriti, danas je trebalo da raspravljamo o promjeni Ustava o mnogo bitnijim i važnijim stvarima. Upravo danas, prije ovoga. Jeste i ovo jedna tema o kojoj može da se razgovara, ali sklon sam da podržim neke ideje koje kažu da mi danas u prvom čitanju pustimo ovaj prijedlog i da natjeramo onoga ko je ovlašten da pusti u parlamentarnu proceduru i Prijedlog zakona o platama.

Prema tome, podržat ću ovaj zahtjev, s tim da kada uđe u parlamentarnu proceduru bar Prijedlog zakona u prvom čitanju, kada prođe o platama, da tada usvojimo i izmjenu u ovom dijelu Ustava da bi smo saglasno Ustavu mogli donijeti i taj zakon. Za sada toliko.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Čuli smo puno mišljenja i uglavnom skoro pa istih. Malo gospodin Genjac ima možda kako je i on sam reče malo drugčiji stav, malo drugo gledanje i vjerujem da smo o ovom pitanju o ovoj tački dnevnog reda kazali sve što smo htjeli reći i kazali sve što smo imali da kažemo.

Moja zadaća bi bila sad da ovu tačku dnevnog reda stavim na izjašnjavanje. Dakle, pitanje je ko je za usvajanje amandmana u prvom čitanju.

Ko je za?

Molim da glasamo, sad.

Dakle, rezultat je 13 za i 1 protiv.

Iz diskusija koje smo imali i stavova većine diskutiranih, postavljalo bi se pitanje i ja mislim da nema potrebe da prelazimo na drugo čitanje. Mislim da smo, gospodine Genjac, izvolite.

HALID GENJAC

... što sam rekao i uz argumentaciju koju sam iznio, dodajući da je izmjena ovog amandmana odnosi se na jednu odredbu vrlo jasnu, preciznu, bez potrebe dodatnih razmatranja, i dodatno iz razloga da Vijeće ministara radi prijedlog neopterećeno limitima i uvažavajući da je Predstavnički dom usvojio ovaj amandman u oba čitanja, ja predlažem i molim da se moj prijedlog stavi na glasanje, da mi danas obavimo izjašnjavanje i u drugom čitanju. Ako prođe predlog da pređemo na drugo čitanje, ako ne prođe, dakle moj je prijedlog da se izjasnimo i u izjašnjavanju u drugom čitanju.

MUSTAFA PAMUK

Prije je, ovako, molim vas. Prvo je bio predlog koga je dao Klub poslanika hrvatskog naroda i Klub poslanika srpskog naroda da stavimo dakle na dnevni red predlog njihovog zaključka, njihov a to je da ovaj zakon završimo samo u prvom čitanju i da drugo čitanje, da ga radimo u drugom čitanju paralelno sa izradom ovog zakona o ličnim dohocima, o plaćama odnosno, kad za to Vijeće odnosno kad za to Vijeće ministara stigne da napravi predlog zakona. To je bio jedan predlog.

Ko je za taj predlog?

Molim vas glasajte sad.

Znači, ovaj predlog je prošao. 9 je za, protiv je 1 i suzdržan 1.

Dakle, naša odluka je da nastavimo izjašnjavanje i diskusiju vezano zavisno od kad zakon uđe u parlamentarnu proceduru.

Jer molim vas lijepo bilo bi potrebno obzirom da ministrica reče da imaju tu komisiju koja radi ovo, ja ne vjerujem da imaju komisiju. Molio bih da vidim spiskove te komisije. Hvala. Molim vas, mislim ja znam i ko je ovo radio ministrice, pa ćemo se na tome malo raspravljati. Hvala lijepo.

Peta tačka dnevnog reda,

Ad.5. Zahvrtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o postupku indirektnog oporezivanja po hitnom postupku u skladu s članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu za razmatranje zakona prema ovom članu nakon rasprave. Vijeće ministara je na svojoj sjednici, na samoj sjednici Predstavničkog doma promijenilo svoj zahtjev i predložili su da se zakon razmatra po skraćenom postupku, član 99. Poslovnika Doma naroda a ne po hitnom postupku, član 100. Poslovnika Doma naroda. Predstavnički dom je usvojio ovaj naknadni zahtjev Vijeća ministara i skratili su rokove za razmatranje zakona.

Ukoliko se, a izvolite, ima li neko od predlagača? Izvolite,

LJERKA MARIĆ

Evo, molim vas samo kratko. Zašto je tražen ovaj skraćeni postupak? Biće da sam pričala pa da nisam čula šta ste pitali. Radi se o zakonu iz serije onih zakona koje bi trebalo donijeti što prije da bi se Uprava za neizravno oporezivanje konačno u punom kapacitetu postavila na noge. Znači, ovaj zakon se direktno tiče Uprave za neizravno oporezivanje.

On govori sad u svom sadržaju kako se vrši taj postupak neizravnog oporezivanja i imamo još par zakona koji su u proceduri o upravi, o prisilnoj naplati i ne znam još jedan, uglavnom koji bi, ta četiri bi trebala da zaokruže ovaj organizacijski da zaokruže Upravu za neizravno oporezivanje. Zbog toga je predložena ova skraćena procedura jer smo mislili da će biti prije moguće donijeti ovaj zakon. Evo zbog toga je.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja mislim da treba uvažiti ovaj zahtjev i ovo izlaganje gospođe ministar i predlažem i mislim da treba uvažiti ovaj zahtjev i ovo izlaganje gospođe ministar i predlažem da, ako ima potrebe da raspravljamo o ovome da otvorimo raspravu. Nema.

Ko je za to da se Zakon razmatra po članu 99. Poslovnika Doma naroda?

Ko je za? Molim vas glasajte sad.

- 11 za, dakle jednoglasno 11 za.

Znači idemo, vidite ministrice kako je Parlament vrlo ozbiljan. Ono što je razlog smo prihvatili jednoglasno.

Šesta tačka je

Ad.6. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Predloga zakona o postupku prispjele naplate indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika

Isti slučaj. Evo ministrice. Ima li ovaj. isti slučaj kao i ovo. Ima li potrebe da ministrica obrazloži? Isti je paket, zato kažem isti slučaj.

Ja mislim da mi možemo i ovo podržati.

Ko je za to da zakon razmatramo po članu 99. Poslovnika Doma naroda?

Ko je za?

Molim vas glasajte sad.

Jednoglasno. Ja mislim da je to jednoglasno.

Šefice ponovi mi ovu tabelu. Nisam dobro pročitao.

- 11 za i svi smo ovdje koji smo glasali dakle jednoglasno. Hvala lijepo.

Koja je sad tačka dnevnog reda? Sedam.

Ad.7. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini, po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda odlučuje se o zahtjevu za razmatranje zakona prema ovom članu zakona, nakon rasprave.

Predstavnički dom usvojio je po hitnom postupku ovaj zakon. Gospodo ministar jeste vi. Jeste. Izvolite.

LJERKA MARIĆ

Vi ćete vidjeti u dnevnom redu da ima ovaj zakon, a iza njega je izmjene Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga. Radi se o istoj stvari u obadva zakona.

Radi se o vrlo jednostavnoj stvari. Vi vidite da, maloprije ste nam rekli da fali još najmanje 4 zakona o, da bi se ovaj, rad Uprave za neizravno oporezivanje doveo konačno u jednu cjelinu, a mi smo donjeli Zakon o akcizama, trošarinama i porezu na promet zajednički 1.1. ove godine.

Međutim, tamo smo odredili vrlo čvrsto rok za štampanje novih poreznih markica koje se lijepe na cigarete i kako je, naravno Uprava se sporo uspostavljala i kako to nije išlo prema očekivanoj dinamici tender je raspisan, novi ugovarači su naručeni. Ima tamo i ko to tiska i sve, ali nismo uspjeli u ovom roku koji je propisan bio da 30.6. lipnja ili juna to uradimo.

Molim vas znači da vi prihvatite da se danas izglasa po hitnom postupku izmjene ovog zakona i ovog drugog, jer se samo radi o sljedećem da se ovlašćuje entitetska ministarstva financija i Porezna uprava Brčko Distrikta da osiguraju kontinuirano štampanje postojećih poreznih i kontrolnih markica do roka iz članka 29. itd. Znači samo da se omogući nastavak tiskanja tih markica od strane entiteta. U međuvremenu zapravo radi se o zakonu koji je, da se danas ovo usvaja, a rok 30.6. davno prošao, bio van predmetan, Visoki predstavnik je zapravo izvršio ovu izmjenu. Mi sada ovo stavljamo u proceduru znači u istom tekstu da to usvojimo da bi onda dalje mogli vršiti ove izmjene po ovim zakonima.

Znači samo jedna vrlo mala izmjena je bila i zato je Visoki predstavnik intervenirao u roku znači da se samo nastavi proces tiskanja poreznih markica i da se nastavi naplata. Na kraju krajeva i akcize i porez na promet ovim proizvodima. Ništa drugo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala ministrice. Ja mislim da je ovdje sve jasno i zato stavljam na glasanje.

Ko je za to da Zakon da ovaj zakon usvojimo po članu, razmatramo po članu 100. tačka 2. Poslovnika?

Ko je za?

Molim vas glasajte sad.

Dakle i sada je to jednoglasno usvojen zakon. Dakle, zapravo ne usvojen zakon, nego zahtjev da se razmatra po ovom članu 100. tačka 2.

Otvaram raspravu.

Javlja li se ko za zakon. Javlja li se ko za riječ?

Dakle glasamo o zakonu.

Ko je za to da usvojimo ovaj zakon?

Ja vas molim glasajte sad.

Ja bih rekao da je i ovo jednoglasno. Hvala vam lijepo.

Idemo na osmu tačku dnevnog reda.

Ad.8. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Zakona o usvanju Zakona u izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda

Obrazloženje i sve se dešava kao i za prethodnu tačku dnevnog reda. Molim vas ja mislim da je u ovom što je ministrica prethodno obrazloženje stoji isto obrazloženje pa stavljam na glasanje.

Ko je za to raspravljamo zakon, da razmatramo zakon po članu 100. tačka 2. Poslovnika.

Ko je za?

Molim vas glasajte sad.

Takođe mislim da je i ovo usvojeno jednoglasno.

Otvaram raspravu o Zakonu.

Ima li neko ko se javlja za riječ? Izvolite. Ne osmi ministrice.

Znači stavljam na glasanje usvajanje, predlog za usvajanje zakona.

Ko je za to da usvojimo zakon?

Molim vas glasajte sad.

Dakle i ovaj zakon je jednoglasno usvojen. Hvala vam lijepo.

Deveta tačka dnevnog reda je

Ad.9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Predloga zakona o reviziji insitucija BiH, po hitnom postupku u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava hoće li se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev predlagača da Prijedlog zakona razmatra po skraćenom postupku.

Javlja li se neko za riječ? Gospođa ministrica. Ako bi kazao ministarka, to mi na Nušića misao, a to je moj miljenik.

LJERKA MARIĆ

O Zakonu o reviziji institucija vi znate koliko dugo se razgovara o tome i da bi trebalo zakon donjeti i da smo u međuvremenu u jednom nekom cajtnotu, da smo zapravo zbog ne donošenja zakona imamo problem sa generalni revizor, zamjenici, ne znam.

I zato smo predložili da ide zakon po skraćenom postupku, da ima se mogućnost ulaganja ovih amandmana, popravaka, a da ne bude ipak redovni koji bi ipak i bio duži, mada može ispasti da je redovni brži, ali evo mislili smo da bude kraći, a da ima mogućnost djelovanja. Zbog toga. A zakon je stvarno bi da nije oavko kako je trebalo danas izglasati jer imamo i organizacijski problem i trebamo rješavati pitanja ove vrste vrlo brzo.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo obrazloženje gospode ministrice.

Ko je za to da, da se zakon razmatra po članu 99. Poslovnika Doma naroda?

Molim vas glasajte sad.

Jednoglasno. Dakle za, glasali smo za ovaj zakon da se razmatra po članu 99. Poslovnika jednoglasno.

I deseta tačka dnevnog reda

Ad.10. Zahtjev Izborne komisije BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Izbornog zakona BiH, po hitnom postupku u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava hoće li se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev predlagača da Predlog zakona razmatra po skraćenom postupku.

Ima li ovdje izvjestioca? Ima li neko iz ove komisije?

Gospodine Vedrane izvolite. Imate li potrebu da obrazložite šta? Poslanici ima li potrebe za obrazlaganjem? Dakle nema. Hvala lijepo.

Javlja li se neko za riječ? Niko.

Ko je za da se zakon razmatra po članu 99. Poslovnika Doma naroda?

Molim vas glasajte sad.

I ovo je usvojeno. Dakle jednoglasno. Hvala lijepo.

Obzirom da se malo rasipamo i da nas nema i dolazi jedna vrlo jedna važn tačka o kojoj bi trebalo raspravljati, ja dajem sada pauzu sat vremena. To znači, koliko je to sat vremena? Dakle nastavak u pola 2. Hvala lijepa.

/PAUZA/

Koliko ja vidim i čini mi se da mi imamo kvorum, možemo nastaviti sa radom i mi smo došli do 11. tačke dnevnog reda, a 11. tačka dnevnog reda je vrlo važan zakon.

Ad.11. Predlog zakona o odbrani BiH, prvo čitanje

Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Ovo je prvo čitanje zakona po članu 90. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na koje je zakon zasnovan.

Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou Bosne i Hercegovine usvojila je 8 amandmana koji su postali sastavni dio teksta zakona.

Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom i u drugom čitanju sa jednim amandmanom. Evo to je ono što sam ja htio reći.

Javlja li se neko za riječ? Evo predsjednik, jesi se ti javio Boško? Predsjednik ove komisije o kojoj sam govorio ima riječ.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, sobzirom na važnost zakona koji su pred nama, a to je Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine i sljedeći i sobzirom na važnost reforme u ovoj oblasti, sobzirom da je 10 mjeseci Komisija za reformu odbrane Bosne i Hercegovine koja je formirana odlukom Visokog predstavnika mukotrpno radila ovaj posao u Komisiji za reformu odbrane i u njenih 10 timova, sobzirom na ukidanje enitetskih vojski, ukidanje regrutacije, profesionalizaciju, NATO standarde, odluke entitetskih parlamenata itd. itd. kao predsjedavajući ove komisije osjećao sam i imam potrebu da saopštim i izvještaj o Predlogu zakona o obrani Bosne i Hercegovine, bez obzira što je gospodin predsjedavajući par detalja po pitanju ovog predloga već rekao.

Naime, Savjet ministara Bosne i Hercegovine je dana 19.9.2005. godine dostavio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine Predlog zakona o odbrani Bosne i Hercegovine na razmatranje u redovnoj proceduri. Vodeći računa o poziciji i želji Bosne i Hercegovine za što bržim priključenjem Partnerstvu za mir i NATO savezu u kom kontekstu treba posmatrati predloženi zakon, te uzimajući u obzir potrebu za njegovim što bržim usvajanjem radi blagovremene i adekvatne pripreme budžetskog prijedloga za odbranu za 2006. godinu, kolegiji oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine postigli su saglasnost o neophodnosti skraćivanja rokova razmatranja ovog zakona.

Ustavno-pravna komisija DOma naroda na 43. sjednici održanoj 22.9.2005. godine razmatrala je Predlog zakona i isti dan dostavila mišljenje o postojanju valjanog ustavno pravnog osnova za donošenje navedenog zakona i usklađenost sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

Zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za odbrambenu i bezbjednosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjednosnih struktura na nivou Bosne i Hercegovine na svojoj 25. sjednici održanoj 19.9.2005. godine informisana je o potrebi bržeg razmatranja Prijedloga zakona u kom pravcu ide i odluka kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i

Hercegovine, te postigla saglasnost o blagovremenom održavanju sjednice ovog radnog tijela 27.9.2005. godine.

Zajednička komisija je na svojoj 26. sjednici, održanoj 27.9.2005. godine razmatrala predmetni Predlog zakona u svojstvu nadležne komisije. Nakon sprovedene opšte i rasprave u pojedinostima Zajednička komisija izjasnila se o principima Zakona, uložnim amandmanima, te Zakonu u cjelini kako slijedi.

1. Principi zakona.

Zajednička komisija jednoglasno je podržala principe zakona.

2. Amandmani.

Zajednička komisija je konstatovala da su u Prijedlog zakona iz DOma naroda amandmane uložili Klub delegata iz reda Hrvatskog naroda, Klub delegata iz reda Srpskog naroda te delegat Hasan Čengić.

Sobzirom da je predmetna komisija zajednička komisija sačinjena od članova oba doma na Prijedlog zakona iz predstavničkog doma amandmane su uložili Milorad Živković, Klub SDS-a, zajednički prijedlog Kluba poslanika SDS mješovitog kluba poslanika i poslanik PDP, zatim Dušanka Majkić, Klub poslanika Hrvatske demokratske stranke, HDZ-a i poslanik Mirsad Čeman.

Zajednička komisija po tom je većinom glasova usvojila 8 amandmana koji su postali sastavni dio teksta zakona.

I pod 3. Izjašnjavanje o Zakonu u cjelini.

Zajednička komisija većinom glasova je prihvatila tekst Prijedloga zakona o odbrani Bosne i Hercegovine sa usvojenim amandmanima uz konstatovanje da je Zakon neophodno donjeti, te predlaže Domu naroda usvajanje ovog zakona.

Još jednom ponavljam da je Predstavnički dom u oba čitanja usvojio pomenuti zakon i ako i predlažem ovom visokom domu da i mi kao Dom naroda danas razmatramo zakon i u drugom čitanju i u toj varijanti imamo pet amandmana gospodina Čengića, jedan amandman Kluba srpskih delegata koji je isti kao amandmana u Predstavničkom domu, kako bi došli do istovjetnog teksta Zakona. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo čuli smo izvještaj od predsjednika Komisije gospodina Šiljegovića.

Ima li još neko da se javlja za riječ? Ovo je u prvom čitanju, Zakon u prvom čitanju. Koliko ja vidim niko.

Gospodin Đoko Pajić.

DOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodine ministre, gospodine Gregorijan, dame i gospodo, osjećam potrebu da u najkraćim crtama kažem nekoliko riječi u vezi sa Predlogom ovog zakona.

Svima nam je poznato da je Narodna skupština Republike Srpske na svojoj posebnoj sjednici od 13. avgusta donjela odluku o prenosu nadležnosti po pitanju poslova odbrane na nivo države Bosne i Hercegovine. I tu nema spora. Ta odluka je donešena potrebnom većinom glasova u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Ali ja moram ovog puta da kažem da je 18. maja ta ista Narodna skupština jednoglasno donjela odluku da ne prihvata prenos nadležnosti na, po pitanju odbrane na nivo BiH, ali nakon eto mjesec i nešto dana ta odluka je potpuno promjenjena i ja znam šta je u pitanju i svi znamo. Znači u tom međuvremenu bilo je dosta pritisaka, dosta lobiranja i ja poštujem naravno tu odluku Narodne skupštine Republike Srpske, ali moram da podsjetim i da je na toj sjednici od 30. avgusta kada je donešena takva odluka vođena jedna veoma žučna i žestoka rasprava među poslanicima u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

I prilikom glasanja, naravno nije dva kluba poslanika iz reda Srpskog naroda nisu glasala, jedan klub je napustio sjednicu. Nekoliko nezavisnih poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske nije glasalo. Prema tome, znači nije bilo jedinstvenog stava po pitanju, iz reda poslanika iz reda Srpskog naroda kada je bilo u pitanju prenošenje nadležnosti. Naravno, bilo je tu dosta obrazloženja, diskusija itd.

Ja bih želio ovog puta da kažem malo prije, pre jedno sat vremena kada smo raspravljali o četvrtoj tački dnevnog reda o izmjeni Ustava Bosne i Hercegovine, rekao sam da ću po tom pitanju u vezi toga i nešto kasnije reći, pa je to ova prilika. Mi danas treba da donesemo Zakon o odbrani i Zakon o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine i donjeće se sigurno to je apsolutno jasno.

Ali, principijelno kada sam govorio po četvrtoj tački dnevnog reda rekao sam i tada da bi trebalo, prije nego što se donese Zakon o platama i sve ostalo što uz to ide da je, prethodno treba znači izvršiti promjenu Ustava pa onda donositi zakone koji će biti u skladu sa Ustavom. Ovoga puta želim samo da podsjetim da sam kada sam polagao zakletvu pred ovim domom zakleo sam se da ću poštovati Ustav i Dejtonski mirovni sporazum. I zaista jeste Odluka o prenosu nadležnosti Narodne skupštine Republike Srpske jeste u skladu sa članom 3. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine. Ali ova dva zakona koja danas donesemo su u suprotnosti sa članom 5. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine. I nelogično je, za mene je nelogično da donosimo zakone koji su u suprotnosti sa Ustavom.

Smatram i kao pravnik i kao građanin koji logično razmišlja da svaki zakon mora biti usklađen sa Ustavom. Pretpostavljam da je danas trebalo uporedo Vijeće ministara ili ne znam ko, ko je predlagao ovaj prijedlog ova dva zakona da predloži izmjenju člana 5. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine, a ja mislim da vi poznajete Ustav i da u Ustavu u članu 5. tačka 5. Ustava izričito predviđa postojanje oružanih snaga entiteta, entiteta.

Sad donosimo ova dva zakona koji su apsolutno u suprotnosti sa tim članom i ovaj član 5. Ustava postaje besmislen. Prema tome iz više razloga, ali najviše iz tog jednog jedinog razloga što će ovi zakoni biti u suprotnosti sa članom 5. Ustava Bosne i Hercegovine neću moći glasati za ove zakone. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Pajiću. Evo gospodin Limov je htio govoriti.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo uvaženi gospodine predsjedatelju, ja ću nastojati biti kratak i nemam razloga trošiti puno vremena za razliku od uvaženog kolege Pajića.

Ja ću bez imalo griže savjesti dati svoj glas i podržati donošenje ovog zakona, moram reći sa posebnim zadovoljstvom. Smatram dakle da smo na ovaj način došli u priliku da se država vrati sebi, jer zaštita teritorijalnog integriteta i suvereniteta i međunarodno pravnog subjektiviteta je ono što pripada državi i to čestitam svima onima koji su na bilo koji način sudjelovali u pripremi ovih dokumenata bez kojih nema govora o reformi u ovom segmentu.

Naravno nema idealnih zakona i iskreno rečeno odustao sam u samom startu od ulaganja bilo kakvih amandmana, jer nisam želio ni na koji način dovesti nas u situaciju da ovaj važan projekat koji je na ovaj način doveden evo do nas da usložnjavam situaciju i da na bilo koji način dovodim u pitanje sve napore koji su uložili oni ljudi koji su zaslužni što smo došli u ovu situaciju. Ja u tom pogledu podržavam i čestitam i kolegama iz Republike Srpske u Narodnoj skupštini Republike Srpske koji su zaista na jedan kvalitetan način dali svoj doprinos da mi svi zajedno možemo sa zadovoljstvom danas donjeti jedan zakonski projekat koji će omogućiti prije svega iz potreba interesa naših građana, naše države Bosne i Hercegovine u cjelini, a tek onda što je to i uvjet i otvaranje vrata nama, prije svega za evroatlanske integracije, jer, kao što smo na početku ovog mandata svi podržali opće opredjeljenje da utvrdimo dva ključna cilja. Prvi cilj je dakle ulazak u EU, odnosno drugi cilj ili ako hoćete prvi je naš ulazak u NATO.

Ja osobno cijenim da ova dva zakonska projekta omogućavaju, prije svega nama priključenje u Partnerstvo za mir, a onda računam da ćemo imati još obaveza u ovom smislu i tada će sigurno biti prilike da kroz određene izmjene i dopune popravljamo ove zakonske projekte i da ih usklađujemo ustvari sa standardima koji će nas legitimirati kao kredibilnog kandidata za ulazak u NATO pakt. Hvala vam lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Limovu. Imamo li. Gospodin Hasan Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege, članovi Vijeća ministara, gospodine Gligorijan, poštovani predstavnici međunarodne zajednice i novinari, ja moram reći da sam iznenađen činjenicom i zamolio bih da mi predsjedavajući to objasni, činjenicom da otvarajući raspravu o tako važnom zakonu, odnosno dva važna zakona koja čine set zakona iz područja odbrane nemamo nikakvu prezentaciju ovih

rješenja od strane ministra odbrane Bosne i Hercegovine, gospodina Radovanovića, koji je fizički prisutan ovdje.

Pa mislim da to nije dobro. Da to nije dobro barem iz dva razloga. Prvo zato što smo

MUSTAFA PAMUK

Hasane molim te

HASAN ČENGIĆ

Dopustite samo da završim pa onda vi objasnite, dakle nije dobro zato što je bilo normalno da jednu tako ozbiljnu materiju, nama koji ne moramo biti stručnjaci iz tog područja ministar objasni.

A drugo, ne bih volio da se to tumači na način da ministar smatra da ovaj visoki dom nije auditorij kome on treba iznijeti obrazloženja za ovaj zakon, prije nego što ovaj zakon dadne svoje mišljenje.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

HASAN ČENGIĆ

Nisam završio, stim u vezi, sobzirom da gospodin ministar nije imao nikakvo uvodno izlaganje, pa ja ne bih htio da nagađam o njegovim stavovima i obrazloženjima, ja imam tačno 9 pitanja za gospodina ministra i zamoli ću ga da mi odgovori na svako od njih pojedinačno, prije nego što ja se javim za diskusiju.

U tom smislu ja bih zamolio ministra da pribilježi pitanja koja ću mu postaviti.

MUSTAFA PAMUK

Moćemo li kasnije dok ministar izloži pa kasnije. Molim vas.

HASAN ČENGIĆ

Kada kasnije? Pa nemojte dopustite mi da, ako je počela rasprava, a vi ste otvorili raspravu, dopustite, dakle dopustite mi

MUSTAFA PAMUK

Rasprava je počela o principima i načelima. Ovo je rasprava u prvom čitanju.

HASAN ČENGIĆ

Tako je.

MUSTAFA PAMUK

Izvolite Hasane, ali ja ipak moram da te prekinem. Oprosti moja je greška. Ja sam se maloprije sa ministrom dogovarao i trebao je da izađe i dogovorili smo se da izađe.

Međutim poslije izlaganja javili su se Đoko i mislio da će to ovaj manje trajati, a onda sam, onda me je, moram priznati, mojom greškom povukla inercija i jednostavno sam napravio, to je mali previd, ako mi se može oprostiti i uzeti kao previd, ali nije loše evo da poslije te tvoje diskusije, ministar će svakako izaći i izložiti ovaj projekat i kazati nekoliko rečenica o njemu. Ja bih želio da mi se ovo uvaži. Hvala vam mnogo.

HASAN ČENGIĆ

Što se mene osobno tiče to nije nikakva primjedba sa moje strane bila, ali ja bih iskoristio priliku kada već imam riječ da postavim ministru pitanja, možda će mu i ova pitanja, ja ću tražiti od njega direktno odgovore na svako od njih, ali možda ću mu malo pomoći i u ovom njegovom izlaganju da možda, da eventualno koncipira možda nešto u tom generalnom.

Dakle prvo pitanje glasi ovako

Sobzirom da je Zakonom predviđeno da će pukovi nastaviti tradiciju tri vojske u Bosni i Hercegovini, mene interesira odgovor na sljedeće pitanje:

- Šta je tradicija, ja ću biti vrlo jasan, pretpostavljam da će biti i nekih reagiranja koja mogu biti relativno nervozna ili ishitrena, pitanja su vrlo ozbiljna i pitanja se ne pišu samo sadašnjosti, nego i prošlosti i budućnosti ove zemlje i svih njezinih građana i svih njezinih naroda i iz tog razloga ću biti vrlo jasan i vrlo precizan u pitanjima, bez obzira kako neko može i drugačije to tumačiti.

Dakle prvo pitanje glasi ovako – u vezi sa ovim pukovima koji će nastaviti tradiciju i njegovati tradiciju tri vojske u Bosni i Hercegovini

- Šta je tradicija Vojske Republike Srpske?
- Je li to predsjednik i komandant vojske Republike Srpske Radovan Karadžić?
- Je li to načelnik štaba Vojske Republike Srpske generaln Ratko Mladić?
- I jesu li to vojne aktivnosti Vojske Republike Srpske koje su, među ostalim učestvovala u razaranju Sarajevu, u ubijanju preko 10 hiljada djece u Sarajevu i u genocidu nad Bošnjacima?

Drugo pitanje:

Izrada strategije i doktrina odbrane, podrazumjeva među ostalim definiranje potencijalnih opasnosti, ili moderno kazano izazova.

- Šta su vojni izazovi za Bosnu i Hercegovinu od sada po u buduće, odnosno preciznije koje države su izazov za sigurnost i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine?

Treće pitanje.

NIKOLA RADOVANOVIĆ

Može li malo sporije.

HASAN ČENGIC

Može, može. Nema problema. Razumijem.

Treće pitanje:

Dakle kada se donesu ovi zakoni o kojima danas razgovaramo i stupe na snagu, primjenu,

- koja su sredstva i instrumenti, sredstva i instrumenti na raspolaganju državi Bosni i Hercegovini za njezinu odbranu?

Četvrto:

- Gdje će se obučavati kadrovi Vojske Bosne i Hercegovine, oficiri i podoficiri i najviši oficiri, sobzirom na činjenicu da Bosna i Hercegovina nema i zakonom nije predviđeno postojanje nikakvih škola, vojnih škola ili vojnih akademija za ove vrste kadrova?

Peto pitanje:

- Da li Bosna i Hercegovina u ovom času ima ugovor o vojnoj saradnji sa nekom državom, ili nekim vojnim savezom za odbranu u slučaju agresije?

Šesto pitanje:

- Kada će Bosna i Hercegovina postati punopravan član NATO saveza?

Sedmo pitanje:

- Kako Bosna i Hercegovina misli osigurati svoju odbranu, odbranu svoga integriteta države do punopravnog prijema u članstvo NATO saveza?

Predzadnje pitanje. Dakle predzadnje osmo pitanje:

- Zbog čega se ovim zakonom član 70. dovode u neravnotežan položaj entiteti unutar Bosne i Hercegovine, RS i Federacija jel? Nekretnine bivše JNA se prenose na državu Bosnu i Hercegovinu na Ministarstvo odbrane, a obaveze nastale u toku rata ostaju na entitetima.

Da vas samo podsjetim, prema nekim informacijama obaveze iz rata samo nastale na teritoriji Federacije pod komandom Armije BiH su bile 5 milijardi KM. Nisam siguran da su značajne te obaveze. Ovim zakonom se predviđa da te obaveze ima da izvršava svaki entitet za sebe, dakle Federacija za sebe na način da mora osigurati sredstva, a istovremeno sredstva bivše JNA, nekretnine bivše JNA prenose se na državni nivo i ona kao takva se ne mogu koristiti za naknadu tih obaveza.

I deveto zadnje pitanje:

- Šta će biti sa trenutno postojećim naoružanjem koje neće biti potrebno budućoj vojsci Bosne i Hercegovine? Hvala.

Nakon odgovora i diskusije ja ću se javiti za svoju diskusiju.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Čengiću.

Ja evo molim gospodina ministra da uzme riječ i evo da uzme u obzir kroz izlaganje i ova pitanja gospodina Čengića i ukoliko je moguće je li da odmah odgovori.

Pauza 10 minuta. MOže li 10 minuta, ili više? 15 minuta. U redu.

/PAUZA

Gospodine ministre vi ste na potezu.
Jadranko reci im da donesu te vode.
Molim vas da nastavimo.

NIKOLA RADOVANOVIĆ

Prije nego što počnem sa odgovorima recite mi koliko vremena imam na raspolaganju.

MUSTAFA PAMUK

Koliko god hoćete.

NIKOLA RADOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, članovi Kolegijuma, gospodo delegati i gospodo ministri, dame i gospodo, dakle ovdje je otvoreno nekoliko pitanja i prije svega obzirom da je ovo prvo čitanje Zakona o odbrani u Bosni i Hercegovini, dakle o principima i načelima, ja bih želio, na osnovu prethodne dvije diskuije da iznesem neke od osnovnih principa i načela na osnovu kojih je izrađeno predloženo zakonsko rješenje.

Vezano za ovaj problem, za problem koji je pokrenuo gospodin Pajić, vezano za ustavnost zakonskih rješenja, kao i za pitanja gospodina Čengića, ja bih podsjetio samo na to da je tokom prošle sedmice svim poslanicima u Predstavničkom domu kao i delegatima u ovom vijeću distribuirana tzv.plava knjiga o odbrani Bosne i Hercegovine i da ako ne na sva, ali na većinu ovih pitanja tamo su ponuđeni odgovori i ja ću iznijeti neke od sadržaja koji su tamo iznjeti.

Dakle kada je riječ o principima na kojima se zasniva ovo zakonsko rješenje ja bih istakao tri opšta principa na, ili zahtjeva koji su prisutni bili i 2003. godine, ili jednim dijelom 2003. godine. Dakle prvi princip kojim se rukovala Komisija za reformu odbrane u izradi Predloga zakona jeste bilo da su predlozi takvi po sadržaju i po obimu da ne zahtjevaju mjenjanje Ustava Bosne i Hercegovine. Princip koji je uspostavljen na Istambulskom samitu NATO-a 28.6.2004. godine da se u Bosni i Hercegovini uspostavi jedinstvena oružana sila i treće princip koji je postavljen nakon, ili Komisija prihvatila nakon stava ili odluke zaključka Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz februara 2005. godine, a to je ovo o namjeri Bosne i Hercegovine da se uključi u sistem kolektivne bezbjednosti kroz punopravno članstvo u NATO-u. Dakle to su bila tri osnovna principa koji su i okvir kojim se rukovala Komisija prilikom izrade zakonskog prijedloga.

Osim toga dio tog okvira, značajan dio je postavljen odlukom Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu od 31.12.2004. godine kojom je formirana Komisija za reformu odbrane u ovom sazivnom mandatu i koji je dodjeljen mandat. Samo da podsjetim da tom odlukom pred Komisiju se postavlja zadatak da uradi zakonska rješenja kojima će se formirati male, efikasne i profesionalne oružane snage. Zahtjeva se uspostavljanje jasnog lanca komandovanja što uključuje ukidanje entitetskih ministarstava odbrane i ukidanje komande na entitetskom nivou. Dakle zajedničke komande Vojske Federacije i Generalštaba Vojske Republike Srpske.

Zahtjeva se uspostavljanje mehanizama za parlamentarni nadzor, prije svega sa nivoa Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Zahtjeva se da oružane snage budu fiskalno priuštive, a ne ekonomski održive ili priuštive kao što je to ranije bilo.

I da se uspostavi jedinstven budžet za odbranu na nivou Bosne i Hercegovine.

Da se razmotri opravdanost postojanja rezervnog sastava i sistema regrutacije u sadašnjem smislu kao i da se razmotre mogućnosti za dalju profesionalizaciju oružanih snaga.

Ono što nije postavljeno u zahtjevu u odluci Visokog predstavnika a što se tokom vremena pojavilo, a vezano prije svega za punopravno članstvo u NATO-u i za zahtjev za jedinstvenim oružanim snagama jeste uvođenje, ugradnju ovaj model sistema pukova.

Dakle to su opšti principi ili zahtjevi kojima se je Komisija za reformu odbrane rukovodila prilikom izrade ovog zakonskog modela vezano i za ovaj zakon i za Zakon o službi o oružanim snagama kao i Ministarstva odbrane i svi oni koji su učestvovali u izradi ovoga. Ja još jednom želim da ponovim dakle da je u Komisiji za reformu odbrane i timovima pridruženim učestvovalo oko 120 lica iz institucija Bosne i Hercegovine, iz Ministarstva odbrane i Ministarstva pravde, finansija, kao i iz institucija sa nivoa entiteta dakle i Federacije i Republike Srpske, dakle iz ministarstava odbrane, ministarstva finansije i nekih drugih ministarstava, kao i iz Vojske Federacije i Vojske Republike Srpske.

Od međunarodnih predstavnika učestvovali su specijalni predstavnik generalnog sekretara NATO-a gospodin Kolston, šef Odjela za reformu odbrane u NATO štabu u Sarajevu, gospodin Gregorijan u svojstvu kopredsjedavajućeg, kao i predstavnici EUFOR-a, predstavnici ambasade u svojstvu posmatrača SAD, Ruske Federacije i Turske. Dakle, to je opšti okvir u kome je nastao ovo zakonsko rješenje.

Kada je riječ o komentaru gospodina Pajića da predloženi model je u suprotnosti sa važećim Ustavom Bosne i Hercegovine, ova problematika je bila predmet rasprave i 2003. godine. Bila je široko razmatrana i u izradi ovog modela i preovlađujuće mišljenje pravnih stručnjaka koji su učestvovali u ovome i koji su konsultovani jeste da su zakonska rješenja u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. U tom smislu mislim da je bitno i to da je ovo pitanje razmatrano na ustavno pravnim komisijama redom u Narodnoj skupštini Republike Srpske, Parlamenta Federacije i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i da su sve tri komisije našle ili zauzele stavove da su predložena zakonska rješenja u skladu sa Ustavom.

Vrlo jednostavno ili najkraće moguće tumačenje zašto je to tako vezano za član 5. tačka 5. Ustava na koji se vi pozivate u kome se kaže da oružane snage entiteta neće prelaziti na teritoriju drugog entiteta i boraviti na teritoriji drugog entiteta bez saglasnosti Vlada tog entiteta. Dakle tumačenje je da ovim rješenjima zaista entitetske oružane snage neće prelaziti i neće boraviti, odnosno ova zaštitna mjera predviđena u članu 5. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine neće biti narušen član 5. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine prema preovlađujućem tumačenju nije dakle smisao tog člana da se obezbjedi i da se garantuje postojanje entitetskih oružanih snaga, već je smisao tog člana dakle ugradnja zaštitnog mehanizma u Ustav da entiteti neće pretiti silom jedan drugom.

I u tom smislu postojeća rješenja zaista ne stvaraju niti pravni niti praktični okvir u kome bi pripadnici oružanih snaga Bosne i Hercegovine na bilo koji način prijetili jednom entitetu, drugom entitetu ili ugrožavali na bilo koji način bezbjednost u Bosni i Hercegovini.

Kada je riječ o grupi pitanja gospodina Čengića u opštem smislu dakle tokom 10 mjeseci rada u ovoj komisiji došlo se do modela koji je istovremeno odgovor na ove principe i zahtjeve koji su, koje sam naveo na početku s jedne strane i s druge strane kompromis između različitih očekivanja i razmišljanja i promišljanja o sistemu odbrane i dakle radi se o modelu u kom, za koji, čini mi se svaki od vas ili od nas može postaviti 9 ili narednih 9 pitanja i izraziti neku vrstu svog nezadovoljstva.

Ja mislim da su ova pitanja legitimna u smislu da pretpostavljaju da Bosni i Hercegovini prijeti opasnost agresije od konkretnih država, da u tom smislu Bosna i Hercegovina mora imati sistem odbrane koji je autonoman i dovoljan sam sebi da odgovori na takve oružane pretnje konkretnih država, pretpostavljam iz okruženja itd. Međutim, u najkraćem odgovori na dakle sam model koji je opisan u ovim zakonima nije baziran na toj vrsti pretpostavki i u tom smislu onda ja vidim razliku između onoga što je definisano ovim zakonima i vašeg načina razmišljanja.

Međutim, dakle kada je riječ o prvom pitanju, pukovi nastavljaju tradiciju jedinica iz kojih nastaju dakle baštine tradiciju i razvijaju neku novu tradiciju i smisao koncepta je u tome da i pješadijski pukovi i oni drugi pukovi koji nisu pješadijski, prije svega svoj integritet i autoritet zasnivaju na budućem doprinosu oružanih snaga Bosne i Hercegovine i budućim misijama. Isto tako one nastavljaju i ne treba zaboraviti i to je specifičnost Bosne i Hercegovine i tradiciju i karakteristike konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini. Dakle, ovi pukovi pješadijski ne samo da nastavljaju tradiciju VOjske Republike Srpske na kojoj ste vi referirali, već nastavljaju tradiciju Armije Republike Bosne i Hercegovine i HVO i sasvim je jasno da se radi o osjetljivim pitanjima šta je za nekoga prihvatljivo, a šta je za nekoga ne prihvatljivo i to će biti jedna od vještina ministra odbrane da i oni koji budu utvrđivali datume, događaje i sve ono što će biti predmet rada pukova da vode računa o tome da bude na adekvatan način tretirano i jedna i druga i treća tradicija ako govorimo o ove tri tradicije.

Riječ o izradi strategije i doktrine odbrane bitno je reći da ovim dokumentima prethodi bezbjednosna politika Bosne i Hercegovine. To je dokument koji je počeo sa izradom negdje 2001. godine i taj dokument je jedan od dokumenata koji u konceptualnom smislu nedostaje Bosni i Hercegovini u kvalitativnom smislu i taj

dokument propisuje i definiše koje su pretnje i sigurnosni izazovi za državu Bosnu i Hercegovinu, kako ste vi to naveli u pitanju, ne Ministarstvo odbrane, ili doktrina odbrane. Ovi dokumenti na koje se vi pozivate jesu dokumenti koji odgovaraju na pitanja vezana za upotrebu oružanih snaga i za odbrambene pretnje i izazove. Ja bih rekao da je Bosna i Hercegovina u tom usvojila nekoliko dokumenata i potpisala nekoliko međunarodnih instrumenata koji bezbjednost, bezbjednosne i odbrambene aspekte Bosne i Hercegovine ne postavlja u širi kontekst.

Pomenuo bih recimo završni dokument sa Samita OSCE-a u Istanbulu 1999. godine koji govori o tome da je bezbjednost u savremenom svijetu nedjeljiva i da dakle osnovna je pretnja i izazovi bezbjednosti nisu vezani za teritoriju i državu već za izazove koji nisu teritorijalni po svojoj prirodi. Pomenuo bih i to da je u bijeloj knjigi odbrane i Bosne i Hercegovine koje je usvojilo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine nakon seta rješenja ovlasti odbrane 2003. godine se navodi eksplicitno da Bosna i Hercegovina ne prepoznaje u svom okruženju bilo koju vrstu teritorijalnih pretnji ili vojnih pretnji u tradicionalnom smislu, već da prije svega Bosni i Hercegovini u modernom okruženju prijete moredni izazovi prete. Moderni izazovi prijetnje jesu korupcija, organizovani kriminal, finansijski kriminal, trgovina ljudima, terorizam i slično.

Kada je riječ o eksplicitnom pitanju koje su države prijetnje, dakle Bosna i Hercegovina u svojim zvaničnim dokumentima ne prepoznaje kao niti druge države u Evropi ne prepoznaje bilo koju državu pretnju, oružanu pretnju ili nepotrebnog, nekoga ko nepotrebno u vojnom smislu ugrožava bezbjednost građana i ove države.

Kada je riječ o trećem pitanju koja su sredstva instrumenti na raspolaganju za odbranu. Jasno da je osnovni instrument snaga za odbranu Bosne i Hercegovine da su oružane snage Bosne i Hercegovine stim da Zakon u odbrani u članu 4. dodjeljuje zadatke oružanim snagama i stav b) ističe upravo što vas zanima dakle da je zadatak oružanih snaga pružanje vojne odbrane Bosne i Hercegovine i njenim državljanima u slučaju napada. Možda ovdje jedna digresija jer je novina u odnosu na naša iskustva i tradiciju dakle, ovdje se radi o dva aspekta pružanja odbrane Bosni i Hercegovini i državljanima. Jedan je unutrašnji i to pružanje odbrane, a drugi je vanjski pružanje odbrane građanima u slučaju da građani Bosne i Hercegovine budu predmet zarobljavanja ili nekakvih drugih sličnih aktivnosti kojima se ugrožava njihova lična bezbjednost država Bosne i Hercegovine, institucije su dužne da koristeći diplomatska i druga sredstva pruže odbranu tim građanima i ovako rješenje u zakonu pruža i takvu jednu mogućnost.

U ostalim stavovima člana 4. govori se o drugim doprinosima ili zadacima oružanih snaga i oni po svom sadržaju ja mislim da odražavaju ova druga promišljanja pitanja bezbjednosti. Dakle učešće u međunarodnim operacijama podrške miru uključujući borbu protiv terorizma. Isto tako dodjeljuje se tradicionalni zadatak pomoći civilnim organima vlasti u slučajevima prirodne i druge katastrofe.

I na kraju ono što je specifično za Bosnu i Hercegovinu to je protiv minske djelovanje u Bosni i Hercegovini. Dakle, vizija ovih oružanih snaga koji su modeli, koje su modeli sa novim zakonima jeste da one budu kadre i sposobne da pruže pomoć Bosni i Hercegovini i njenim građanima u više dimenzija, a ne samo u dimenziji odbrane, u ovom slučaju napada sa teritorije bilo koje države.

Kada je riječ o obučavanju kadrova oružanih snaga Bosne i Hercegovine male države sa resursima kao što je Bosna i Hercegovina npr. Slovenija ili Republika Hrvatska svoje kadrove obučavaju na način i to je promišljanje modela u Bosni i Hercegovini da se u oružane snage na nivou vojnika i podoficira stupa sa završenom srednjom školom, da se prolazi obuka u centrima za obuku i nakon toga se potpisuje profesionalni ugovor. Slična stvar je i sa oficirskom, činovima početnim gdje je uslov za ulazak završen fakultet i prolazak kroz obuku u centrima za obuku koja može biti do 6 do 9 mjeseci, dakle ne skupo školovanje na vojnim akademijama.

Isto tako za srednji nivo školovanja, dakle komandno štabni i general štabni je u prvoj fazi predviđeno školovanje u inostranstvu i Bosna i Hercegovina tu mogućnost koristi kao i na najvišem strateškom nivou. Ovaj model će vjerovatno se razvijati kao i u drugim sličnim državama slične veličine i resursa da se pojavljuje interes da na najvišem nivou se omogući školovanje u zemlji, obzirom da su ta strateška pitanja od posebnog interesa za svaku državu i u tom smislu Bosna i Hercegovina, odnosno Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine tokom prošle godine potpisalo je 21 bilateralni ugovor sa 21 državom različitih sadržaja. Dio toga je vezan za obuku i osposobljavanje i tokom prošle godine je oko 850 pripadnika oružanih snaga prošlo kroz program osposobljavanja kroz različite programe i kurseve, uključujući i vrlo kvalitetna školovanja u SAD u koledžima u Turskoj, Njemačkoj, Velikoj Britaniji i slično.

Kada je riječ o ugovorima o saradnji sa konkretnim državama i savezima u slučaju agresije, ja smatram da je ovdje relevantna činjenica da je Bosna i Hercegovina, nažalost još uvijek predmet odluke Savjeta bezbjednosti UN vezano za prisustvo međunarodno strano vojno prisustvo, dakle u ovoj fazi vojno prisustvo vojnih snaga EU, EUFOR-a i da je osnovni primarni zadatak EUFOR-a obezbjeđenje bezbjednog okruženja u Bosni i Hercegovini i NATO podrazumjeva i zaštitu interesa i suvereniteta Bosne i Hercegovine u slučaju na koji se vi pozivate. EUFOR trenutno broji oko 6300 trupa na teritoriji Bosne i Hercegovine. Međutim, komandantu EUFOR-a i snagama na terenu Bosne i Hercegovine na raspolaganje su i snage za brzo reagovanje NATO-a i dio tih snaga iz EU, dakle sasvim respektivne snage s jedne strane i s druge strane još respektivniji autoriteti koji stoje iza tih snaga.

Osim toga, prošle godine je u Sarajevu uspostavljen NATO štab koji nema ograničeno vrijeme boravka u Bosni i Hercegovini i koji je s jedne strane odraz prema izjavama i NATO-a odraz promišljanja u Briselu o Bosni i Hercegovini i pokušaj da se na taj način pokaže zainteresovanost i da se pokaže interes za stabilnost u Bosni i Hercegovini. Ja razumijem da prisustvo NATO štaba u Sarajevu još jedna od garancija bezbjednosti Bosni i Hercegovini od situacija koje bi se mogle nazvati agresija izvana.

Sledeće u Tuzli u bazi ORAO od sredine prošle godine su raspoređene stalno na bilateralnom osnovu snage jedinice SAD. Dakle te snage nisu u sastavu EUFOR-a i one su, ja razumijem još jednog od garanata bezbjednosti i također ono što je u toku jeste zaključivanje ugovora o statusu snaga sa Vladom SAD i taj ugovor će biti prvi ugovor bilateralne prirode u Zapadnom Balkanu kojim se uspostavlja formalno pravni i institucionalni odnos između Vlade SAD i Bosne i Hercegovine i ja i taj instrument za koji se očekuje da bude potpisan do kraja ove godine vidim kao još jedan od

garanata bezbjednosti. U svakom slučaju u narednih nekoliko godina, a ja se nadam ne duže od 2007. godine osnovna međunarodna struktura zadužena za garancije u Bosni i Hercegovini u odbrambenom smislu jeste EUFOR.

Članstvo Bosne i Hercegovine u NATO-u nije pitanje, po mom razumjevanju za koje je ministar odbrane nadležan da da odgovor. Članstvo u NATO-u, obzirom da je NATO politički vojni savez je ukupno pitanje za državu i ministar odbrane u okviru svog resora može da uradi ovo što mi sada radimo. Dakle da pokuša da se usvoje zakoni koji stvaraju preduslove kroz standardizaciju, kroz kompatibilnost, kroz, kroz veličinu, strukturu i ispunjavanje NATO očekivanje, ali punopravno članstvo u NATO podrazumjeva više od toga. Podrazumjeva i određene, čitav niz drugih pitanja koji su dobrom mjerom kontabilni sa EU i mislim da je zajednički interes ustvari da Bosna i Hercegovina bude što prije u NATO-u zbog uključivanja u smislu kolektivne bezbjednosti, ali i zbog toga što bi to bio pokazatelj da se napreduje na putu prema EU.

Dakle, kada je riječ o osiguranju odbrane do punopravnog članstva u NATO dakle jedan aspekt je ovaj koji sam opisao vezano za član 5. Drugi aspekt prije izlaska EUFOR-a, a opšti koncept EU za prisustvo oružanih snaga EUFOR-a, EU u Bosni i Hercegovini predviđa dva uslova za izlazak njihovih oružanih snaga iz Bosne i Hercegovine, prvo punopravno članstvo Bosne i Hercegovine u Program partnerstvo za mir i napredak na putu prema NATO-u kao jedan uslov i drugi uslov potpisivanje ugovora o stabilizaciji i pridruživanju i napredak Bosne i Hercegovine prema EU.

Dakle, u momentu kada se steknu uslovi da EUFOR izade iz Bosne i Hercegovine, ja pretpostavljam da će i Bosna i Hercegovina napraviti dodatan pomak u izgradnji države i društva s jedne strane i s druge strane da će ukupnu bezbjednosno stanje u regionu biti znatno unapređeno obzirom na ambicije država kandidata za članstvo NATO, Hrvatske, Albanije i Makedonije kao i očekivane pozitivne procese u Srbiji i Crnoj Gori.

Ja ne smatram da član 70. kako je predviđeno ovim zakonom dovodi u neravnopravan položaj entitete u Bosni i Hercegovini. Namjera člana 70. jeste da se do kraja ove godine napravi pregled perspektivne imovine potrebne oružanim snagama Bosne i Hercegovine. Taj pregled imovine je vezan za odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine kao nadležno za ...većinu strukturu i sastav oružanih snaga i dakle nije interes Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine da zadrži u svom na korištenju onu imovinu koja zaista nije nužna i nije potrebna za funkcionisanje budućih oružanih snaga. Zašto? Zato što podrazumjeva dodatne troškove održavanja, čuvanja. Mi i tako nemamo više regrutnog sastava. Dakle stvarni interes je Ministarstva da dobro procjeni imovinu i nekretnine koje će ostati na korištenju, a mislim da je sasvim logično da ono što nije perspektivno i za potrebe Ministarstva odbrane dakle da se ostavi na raspolaganje entitetskim strukturama.

I kada je riječ o naoružanju, naoružanje će kroz ovaj proces ukunog smanjivanja kadrova i profesionalac sigurno neke vrste i neke količine biti u višku i mislim da je logičan odgovor za ono što bude višak kroz nekakav vremenski period će biti uklonjeno sa teritorije Bosne i Hercegovine primjenom nekih od metoda. Što ne znači u krajnjem, po meni negativan proces, već znači s druge strane upravo pozitivan proces zbog toga što je činjenica da u Bosni i Hercegovini postoji koncentracija, prije svega malog i lakog naoružanja i da ona ne odgovara legitimnim odbrambenim

potrebama Bosne i Hercegovine onako kako međunarodni instrumenti koji se bave ovim pitanjima to opet postavljaju. Standardi npr. u državnim članicama NATO-a su različiti, ali najčešće se govorio o kada je o malom oružju rije da je, da se primjenjuje koeficijent 1,4 do 1,8. Dakle ukupno brojno stanje personala puta koeficijent 1,4 i 1,8 dolazi do brojke balog oružja bilo cijevi ili pripadajuće municije.

Činjenica da je stanje u Bosni i Hercegovini iznad toga i ja smatram da će i na ovaj način se doći do jednog primjerenijeg mjesta oružanih snaga u društvu i da će i to doprinjeti stabilnosti Bosne i Hercegovine.

Ja se zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

MUSTAFA PAMUK

Hvala ministru Radovanoviću.

Ja evo kažem, hvala i gospodinu Čengiću na ovim postavljenim pitanjama, jer nam je dao priliku da kroz odgovore čujemo od ministra Radovanovića nešto više iz oblasti ove vojne problematike i uopće iz oblasti njegovog ministarstva i mislim da je to bilo korisno svima nama, a evo dakle nama i jeste zadaća da idemo dalje.

Ja ne znam ima li još diskutanata. Govorimo o načelima. Je li to to? Hvala.
Gospodine Čengiću izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući koristim priliku prije svega da se zahvalim ministru Radovanoviću na odgovorima koji su uglavnom pokrili većinu mojih pitanja i bili dosta jasni i dovoljno otvoreni da razumijemo zapravo šta nas čeka u budućnosti.

Pretpostavljam da će se ministar Radovanović i ja složiti u tome da za borbu protiv korupcije, organiziranog kriminala, trgovine drogom, trgovine ljudima nije potrebno imati vojsku. I mislim da se oko toga slažemo.

Međutim, da li je tzv. da li su tzv. moderni izazovi i oblici modernih prijetnji jedini oblici prijetnji u Bosni i Hercegovini, nisam siguran da se tu možemo složiti. SObzirom da imamo jedno posebno iskustvo i sobzirom da postoje argumenti na drugoj strani.

Kada su u pitanju principi zakona na kojima on postoji, ja se slažem sa sljedećim principima zakona, a to su, prije svih dakle da odbrana bude podignuta na državni nivo, da se ukinu nadležnosti entiteta u području odbrane, da se uspostavi jedinstveno ministarstvo ili jedno jedino ministarstvo u državi, jedna komanda i jedna vojska i naravno da se pristupa organiziranju i finansiranju vojske na racionalan način, odnosno da se sredstva troše zaista samo racionalno.

Moram priznati da je neka vrsta sadisfakcije meni osobno činjenica da danas razgovaramo o Zakonu o odbrani koji predviđa ove principe iz jednog razloga. '96. godine sam bio uključen u proces pripremanja i donošenja Zakona o odbrani Federacije. U toku rasprave o tom zakonu imali smo vrlo opširne i duge konsultacije i veliku nezamjenjivu pomoć predstavnikaameričke vlade. U tim razgovorima ja

sam tada predlagao da se umjesto Zakona o odbrani Federacije donese Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine i na taj način da se uspostavi jedinstveno ministarstvo odbrane i jedinstvena vojska. Nakon malo duže rasprave meni je rečeno da je za to rano. Iznenaden sam time, ali dopuštam da sam i tada, pa i danas vjerovatno politički neiskusni i da ne razumijem neke druge aspekte tih kretanja.

Ono što mislim da je posebno važno jeste da postoji jasna linija komandovanja i lanac komandovanja, parlamentarna kontrola nad oružanim snagama i aktivnostima, dakle jedinstveno finansiranje i to su svakako sve elementi koji su izuzetno važni i koji kao takve apsolutno podržavam i smatram da je to do kraja ispravan pristup i jedini mogući pristup u jednoj demokratskoj zemlji i u zemlji sa vrlo tragičnim iskustvima kada su u pitanju postojanja i funkcioniranje oružanih snaga.

Ono s čime se ne slažem i ne podržavam su neki principi, ili bolje rečeno neka rješenja u zakonu kao što je ukidanje pasivne rezerve, kao što je prenošenje prava raspolaganja nekretninama sa entiteta, prije svega Federacije na Ministarstvo odbrane, odnosno na državu, ukidanje obuke za vojnu službu, ukidanje vojne evidencije. Mislim da su ovo vrlo ozbiljna pitanja i mislim da su to pitanja koja apsolutno, dakle koja apsolutno zadiru u suštinska pitanja ponašanja, odnosno sigurnosti Bosne i Hercegovine.

U tom smislu ovaj zakon uspostavlja strukture odbrane, dakle ovaj novi zakon o kome danas diskutiramo, uspostavlja strukture odbane koji ne mogu odbraniti Bosnu i Hercegovinu. S obzirom da nemamo međunarodnih sporazuma koji neposredno osiguravaju odbranu Bosne i Hercegovine u vezi saradnje dakle na području odbrane, kako bi neko drugi osigurao našu odbranu ovaj je zakon u tom smislu po mojoj ocjeni protivustavan.

Ovaj zakon, drugo, služi za demilitiziranje Bosne i Hercegovine. Vrlo jasno, demilitiziranje Bosne i Hercegovine u času kada nisu demilitizirane niti Srbija i Crna Gora, niti Republika Hrvatska, već je ovaj zakon, ovim zakonom se ukida funkcija odvratanja, jer Vojska Bosne i Hercegovine nema uvjerljivu snagu kojom bi mogla odvratiti bilo koga eventualnog agresora ili izazov tzv. evo kako danas ministar kaže tradicionalnog oblika prijetnje.

Sljedeće, ovaj zakon je u suprotnosti sa duhom međunarodnog sporazuma u subregionalnoj kontroli naoružanja koji je Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska i tada Savezna Republika Jugoslavija, danas Srbija i Crna Gora potpisala '97. godine i koji kao takav važi danas i nije doveden u pitanje, niti je kao takav ukinut. I ovaj zakon je neracionalan, jer uspostavlja trošenje budžeta, dakle postoji trošak kroz Ministarstvo odbrane za potrebe vojske i odbrane, a ta vojska i ta odbrana nažalost nemaju stvarnu sposobnost da izvrše svoju funkciju odbrane. Funkcija odbrane inače je jedna od najvažnijih funkcija svake države, pa i Bosne i Hercegovine. Odbrambeni sistem svake zemlje je neposredno vezan za ekonomski i politički sistem te države i zavisi od geo političkih i geo strateških uvjeta i položaja i ustavnog uređenja svake države. Zato je izbor modela oružanih organizacija oružanih snaga, prije svega vojske kao osnovnog stuba odbrane suverentiteta nezavisnih teritorijalnog integriteta veoma značajno političko pitanje svake države. Rješenje tog pitanja, odnosno izborom modela vojske država usvaja strategiju odbrane od spoljnog agresora eventualnog i definiše unutarnju funkciju oružanih snaga u eventualnim nepogodama prirodnim itd.

Pitanje vojnog organiziranja države je oduvijek bilo u centru pažnje i aktivnosti državnih institucija. Pri tome je uvijek postavljan cilj. Kako osigurati povoljan ishod u sukobu, odnosno osigurati odbrambene sposobnosti zemlje. Taj osnovni uslov ostvarenja toga cilja je bio stvaranje što većeg kontigenta obučenog ljudstva spremnog da se mobilizira u slučaju ugrožavanja sigurnosti zemlje.

Posljednje decenije, naročito poslije Drugog svjetskog rata, dobro organizirana opremljena i brojno kompetentna vojska je postala i faktor odvracanja i opomene za potencijalnog protivnika. Neovisno od svih faktora savremeni naučno tehnički proces u naoružavanju i opremanju zahtjeva postojanje kritičnog broja ljudi specijalista i specijalista u jedinicama bez kojih moderna vojska ne bi mogla djelovati ni u slučaju rata, niti u slučaju drugih potreba. Otuda se sa daljim naučno tehničkim progresom u domenu naoružanja i vojne opreme ne smanjuje, nego povećava potreba da u mirnodopskom sastavu svake vojske bude sve više pored komandnog kadra i specijalista za posluživanje savremenih tehničkih sistema što opredjeljuje prevashodno profil i veličinu profesionalnog, starješinskog i vojničkog sastava savremenih vojski.

Za izgradnju npr. Vojske Federacije izrađena je vojna strategija Vojske Federacije koju su tada potpisali članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, to je bilo '97. godine. Ovaj dokument koji je bio osnova za uspostavu VOjske Federacije. Nisam siguran da imamo sada drugi dokument.

Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja je ograničen brojem na pet stavki tehničkog naoružanja preko kalibra 75 mm za SRJ, Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Taj sporazum je i danas na snazi. Kako nikada ovaj sporazum nije stvarno proveden u praksi i kako Srbija i Crna Gora nisu nikada sveli svoje potencijale predviđene u predviđene mjere ovog sporazuma mi danas imamo situaciju da taj sporazum postoji i da obavezuje Bosnu i Hercegovinu, ali eto nikada nije obavezivao. Što se tiče Hrvatske ona je u nekim elementima vrlo brzo poslije sporazuma postigla ove okvire. U nekim drugim je čak smanjila ispod, u nekim drugim još uvijek nije postigla minimume. To je debalans snaga koje su na strani Bosne i Hercegovine napravljen i on još uvijek traje.

Dokument odbrambena politika Bosne i Hercegovine je ključni dio još važećeg strateškog dokumenta sigurnosna politika Bosne i Hercegovine čije donošenje nikada nije realizirano u Parlamentu Bosne i Hercegovine. To je dokument odbrambena politika BiH, sve državne i entiteske institucije nadležne za odbranu su obavezne da izvrše svoje zadatke i dovedu u određene raspored, odnosno u određeni nivo svoje oružane potencijale i ljudstvo. Navedeni broj, brojno stanje nije niti bilo koja druga odbrambena doktrina nije stavljena van snage, niti oni koji donose odluke o permanentnom smanjenju vojske i ukidanju odbrane moći zemlje vode računa o Ustavu Bosne i Hercegovine i drugim zakonima i propisima koje reguliraju ovu materiju. Smanjenjem vojnih potencijala iz godine u godinu, vojska je svedena na simboličan broj. Najava daljeg smanjivanja vojske ovo koje slijedi sada, nakon donošenja zakona, ukidanje rezerve regrutnog kontigenta u nastavku narodne reforme ustvari znači potpunu demilitarizaciju Bosne i Hercegovine, jer bi oko 10-ak hiljada profesionalaca i 5 hiljada aktivnih rezervista mogli ispunjavati samo određene misije van zemlje. Osnovnu misiju zaštitu državnog integriteta i suvereniteta buduće oružane

snage BiH sa navedenim brojem smanjenim na cifre koje smo spomenuli sigurno ne bi mogle garantirati niti osigurati.

U najavljenom reformi odbrane je pozitivno što se predviđa ukidanje entitetskih institucija. Sve ostalo, a posebno ukidanje regionalnog, regrutnog kontigenta i služenje vojnog roka, te smanjenje rezervnog sastava na simboličnih 5 hiljada ljudi u suštini znači demilitarizaciju Bosne, jer tako normirana vojska ne bi mogla da se bavi ozbiljnim vojnim pitanjima ni u miru, a kamo li u ratu.

Sobzirom na predviđeno ukidanje vojnog roka, u veoma kratkom vremenu u Bosni i Hercegovini neće biti vojno osposobljenih vojnika, a posebno starijina što u suštini vodi ka potpunom onesposobljavanju naših građana da brane svoju zemlju i sebe. Takav primjer ne postoji trenutno u svijetu. Čak i neutralne zemlje poput Švicarske imaju respektabilnu vojnu snagu.

Koja se poruka šalje domaćoj javnosti i žrtvama agresije i genocida ovim sljedećim događajima, pod

- a) ne prihvatanjem reforme policije
- b) ne hapšenjem ratnih zločinaca Karadžića i Mladića
- c) nepočetim pregovorima sa Evropskom komisijom u vrijeme kada evo Srbija i Hrvatska počinju te progovore
- d) nepostojanjem nikakvih međunarodnih garancija vojne naravi za očuvanje sigurnosti i vojnog integriteta države Bosne i Hercegovine do punopravnog članstva BiH u NATO savezu.

I zadnje – koje se poruke šalju ukidanjem vojne obuke, rezerve pasivnog sastava i odbrambenih potencijala države Bosne i Hercegovine koji se donose ovim zakonom.

Sve ovo dovodi me do sljedećeg zaključka – Apsolutno je potrebno podržati reforme odbrane, ali je potrebno ovaj zakon popraviti kroz određeni broj amandmana na način da oružane snage Bosne i Hercegovine mogu izvršavati svoje zadatke odbrane u skladu sa zakonom o integritetu i suverenitetu Bosne i Hercegovine do punopravnog članstva u NATO savez. Nakon punopravnog članstva u NATO savez sasvim je prirodno da Bosna i Hercegovina, kao član kolektivnog organa odbrane preuzme odgovarajuće zadatke i da ih izvršava. Međutim, pitanje je šta od tada do danas.

Iz tog razloga dakle predlažem da se podrže moji amandmani i drugo predlažem da Dom uputi, Dom naroda Parlamentarne skupštine uputi, pozove institucije države Bosne i Hercegovine da zatraže stvarne garancije NATO saveza i SAD za vojnu sigurnost Bosne i Hercegovine do punopravnog članstva Bosne i Hercegovine u NATO savez.

Dakle, ja nemam nikakvih strahova, ni zebnji, niti smatram da ima izazova od časa kada Bosna i Hercegovina postane punopravan član NATO saveza. Međutim, pitanje kojeg će se to datuma, koje godine dogoditi i činjenica je da u periodu koji je pred nama od do danas pa nadalje Bosna i Hercegovina bi sa ovim zakonom imala takve odbrambene strukture koje ne postoje u Evropi i takve odbrambene strukture koje ne bi mogli izvršiti bilo kakve zadatke. Bilo bi mi jako drago ako bi procjena

gospodina ministra da ne postoje stvarne prijetnje i stvarni izazovi u Bosni i Hercegovini bile tačne. Bilo bi mi jako žao ako iko od nas doživi da provjeri to na svojoj koži i da se uvjeri da je suprotno.

Iz svih tih razloga smatram da je prihvatanje amandmana koje sam ja predložio minimum popravke ovog zakona koje bi omogućile da oružane snage Bosne i Hercegovine i njezini građani i država izvrše svoju funkciju odbrane integriteta i suvereniteta. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodinu Čengiću. Javlja se gospodin Boško Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poslovnička intervencija. Zamjeram vam što sjednicu ne vodite u pravcu kako to treba. Mi smo po pitanju Predloga zakona na principima. Ovdje su postignuti teški politički kompromisi oko ovog zakona i ja neću prihvatiti da mi sjedimo ovdje i držimo političke govore ili stavove nekih političkih partija ili poedinaca iz političkih partija.

U tom pravcu tražim pauzu 15 minuta da se konsultujem u klubu i ne znam da li ćemo nastaviti ovu sjednicu. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dajem pauzu, koliko reće Boško? 15 minuta.

/PAUZA/

Ja pozivam gospodina Boška Šiljegovića ako ima da kaže nešto zbog ove pauze i šta je.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. U ime Kluba tražio sam 15 minutnu pauzu zbog povrede Poslovnika. Učesvovaćemo u daljem radu poštujući Poslovnik, te predlažem da se izjasnimo o principima zakona, zatim ima predlog da se zakon razmatra i u drugom čitanju. Želim da se izjasnimo i po tom pitanju. I ako dobijemo saglasnost ovog doma da se izjašnjavamo o obnovljenim amandmanima gospodina Čengića i amndmanu Kluba srpskih delegata kojeg su potpisali gospodin Vinko Radovanović i ja.

U protivnom, ne budete li poštovali ovu poslovničku proceduru odgovorno tvrdim da ćemo napustiti sjednicu Doma naroda i posljednji put u ovom visokom domu u radu ovog parlamenta ćemo prisustvovati nekim političkim govorima i nekim riječima koje su nepotrebne u radu našeg doma. Možda u nekim drugim prilikama i na drugim mjestima, a u našem domu mi nećemo biti u prilici da slušamo takve riječi.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

I zamoljavam sve da idemo u ovom pravcu.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Izvinjavam se samo dvije rečenice. Ja bih želio da ne budem pogrešno shvaćen kada sam isto prvi put. Ja u suštini podržavam apsolutno sve principe. Podržavam i rekao sam i podržavam i postoji ustavno pravni osnov. Tu smoje strane nema dileme. I ja ću u svakom slučaju glasati za prvo čitanje. Za drugo čitanje vidjećemo. Ali ja bih opet samo, ja i dalje želim da kažem da ostajem u dilemi kod člana 5. stav 5. ja ću ga pročitati tačka a) svaki član Predsjedništva ima po svojoj funkciji civilnu komandu nad oružanim snagama.

Ni jedan entitet neće pretiti silom ili koristiti silu protiv drugog entiteta i ni pod kojim okolnostima neće oružane snage jednog entiteta ući na teritoriju drugog entiteta. To za mene oostaje sporno. I mislim da bi bilo logičnije da drugo čitanje, to je moj lični stav, drugo čitanje odgodimo da se bar pripremi preformulacija. Mislim da apsolutno ne bi bilo nikakvog spora iz člana 5. Ustava Bosne i Hercegovine.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Đoko. Ja mom prijatelju Bosšku moram sledeće reći, ne mislim da sam prekršio poslovničku proceduru, a moj interes je da ovaj zakon bude usvojen i ostaću i dalje bez obrazlaganja i bez daljih odgovora. No, međutim, mislim da je dobra i ova Boškova napomena idemo sada dalje.

Mislim da smo iscrpili ovu diskusiju. Mislim da je, da smo napravili možda malo potežu situaciju nego obično što se pravi na ovom parlamentu, ali mislim da se diskutovati uvijek moglo na ovom parlamentu. u redu. Jesu li diskusije u mjeri ili nisu to je stvar svih pojedinačno da procjenjujemo, no međutim, evo ja sam sad u poziciji poslije svih ovih izlaganja koje smo čuli, obrazloženja ministra, ja sam sada evo u poziciji da stavim ovaj zakon na izjašnjavanje u prvom čitanju.

Dakle, ko je zato da se Prijedlog zakon o odbrani Bosne i Hercegovine u prvom čitanju usvoji.

Ko je za? Molim glasajte sad.

- Dakle, 12, dakle zakon je usvojen u prvom čitanju, 12 za, 1 protiv.

Predlažem da ovaj zakon obavimo raspravu za usvajanje zakona i u drugom čitanju.

Za ovaj dio rasprave imali smo amandmane, evo kako reče i predsjednik KOMisije gospodin Šiljegović jedan amandman koga su podnjeli zajedno on i Vinko i jedan amandman koga ima gospodin Atne Spajić, odnosno Zrno, pardon i amandmane gospodina Hasana Čengića.

Izvolite. A, pardon, pardon, izvinjavam se. Dakle za drugi zakon je ovo što su Klub Hrvata podnjeli, odnosno, slažem se.

Izvolite gospodine Zrno.

BRANKO ZRNO

Ova dva amandmana koje su potpisali Boško i Vinko i drugi koji su potpisali za ovaj drugi zakon Ante i ja zapravo su preuzeti amandmani

MUSTAFA PAMUK

Ja se izvinjavam meni je ovdje zabilježio to sekretar pogrešno, onda se izvinjavam. Hvala lijepo. Imamo sad, okej.

BRANKO ZRNO

preuzeti amandmani iz onoga doma da ne bismo usaglašavali zakon.

MUSTAFA PAMUK

To je za drugi zakon. Imamo sada dakle amandmane gospodina Hasana Čengića. Amandmane gospodina Hasana Čengića ste dobili u pismenoj formi. Ima li potrebe, gospodine Čengiću da govorite o svojim amandmanima?

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući meni je žao, vjerovatno je ova pauza od 8 mjeseci pa ste ispali iz rutine, 16 mjeseci pardon.

Poslovnička intervencija

MUSTAFA PAMUK

Da čujem.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Izjašnjavamo se da li ćemo zakon razmatrati u drugom čitanju.

MUSTAFA PAMUK

Okej. Hvala lijepo. Molim.

Stavljam na glasanje, hoćemo li zakon usvajati u drugom čitanju?

Ko je za molim da se glasa sad?

Oprosti Boško, oprosti.

Dakle 11 za, 2 suzdržana.

Dakle idemo na razmatranje Zakona u drugom čitanju. Molim. Kom amandmanu? Dobro.

Evo, prvo se na ovaj zakon je li došli su ovi amandmani gospodina, amandman gospodina Boška Šiljegovića jel to to i gospodina Vinka Radovanovića.

Ima li potrebe gospodine.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Samo vrlo kratko, pozivajući se na član 89.3 a) Poslovnika Doma naroda ovo što je gospodin Zrno rekao koji je zamjenik predsjedavajućeg ove komisije preuzeli smo amandman Predstavničkog doma sa željom da dođemo da istog teksta zakona i danas zakon završimo i u drugom čitanju.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Čuli ste obrazloženje i ja bih volio da odmah glasamo o ovom amandmanu.

Ko je za ovaj amandman gospodina Boška Šiljegovića?

Molim vas glasajte sad.

- Dakle usvojen je amandman sa 9 za, 1 uzdržan, 1 protiv.

Molim vas imamo sad amandmane gospodina Čengića i ima li potrebe gospodine Čengiću da govorite o svojim, izlažete, ili je dovoljno ovo što je u pismenoj formi.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ako može samo kratko. Ovdje se radi o pet amandmana. Prva dva su vezana za prijedlog da se osigura obuka za moguće služenje u pasivnoj rezervi.

Treći amandman predviđa promjenu odredbi oko postupanja sa nekretninama koje su trenutno, nekretnine koje su bile bivše JNA, a bile su do sada na raspolaganju, odnosno u upotrebi kod entitetskih ministarstava. Osnovna ideja je da se osigura mogućnost da se tim nekretninama koje još nisu prodane, nisu privatizirane izvrši dio obaveza entiteta koje su nastale u toku rata, a još uvijek nisu izvršene.

I zadnja dva amandmana usklađuju pitanje dakle tog služenja, obuke za pasivno služenje i mogućnost osiguravanja dokumentacije koja je za to potrebna. To je otprilike suština ovih pet amandmana.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Sve amandmane gospodin Čengić je dostavio, tu imate na stolu. Imali ste priliku da ih pročitate i ja bih sad išao da glasamo o amandmanima redom jedan po jedan.

Prvi amandman gospodina Čengića stavljam na glasanje.

Ko je za neka glasa?

Molim vas glasajte.

Ovako. Bilans je za je 3, protiv 9, suzdržan 1.

Znači amandman nije prošao.

Stavljam na izjašnjavanje amandman broj II.
 Molim vas glasajte sad.
 Imamo ovako rezultat 3 za, 8 protiv, 2 suzdržana.
 Dakle amandman nije prošao.

Imamo amandman broj III.
 Stavljam na izjašnjavanje amandman broj III.
 Molim vas glasajte sad.
 Isto protiv, za 3, protiv 8, suzdržano 2.
 Amandman nije prošao.

Stavljamo na glasanje amandman broj IV.
 Izvolite glasajte sad.
 Ja molim, molim vas ja ne, ovaj, ja sam glasao, ali moj ovaj znak nije bio. Ja želim da se ponovi glasanje.

Molim vas, izvinite napravila se je greška. Ja molim da se ponovi glasanje.
 Glasajmo sad. Amandman IV jeste.
 Dakle za 3, protiv 9 suzdržan 1.
 Amandman nije prošao.

I imamo amandman broj V.
 Molim da glasamo za amandman broj V.
 Glasajte sad.
 Dakle za 3, protiv 9 suzdržan 1.

I amandman također nije prošao.

Sad je, ako nema više diskusije sada glasamo o zakonu. Molim. Ja se izvinjavam Zrno.

Gospodin Zrno izvolite.

BRANKO ZRNO

Gospodine predsjedatelju, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja pozdravljam ovo sve danas što se desilo apsolutno. Ovaj zakon koji jeste u našoj zajedničkoj službi i koji će nas, duboko vjerujem odvesti tamo gdje semo krenuli, znači u evroatlanske integracije.

Ovo što ću ja sada reći nije vezano strogo uz Zakon, samo je riječ o jednoj nedoumici da je razjasnimo, jer mnogima nije jasno i ovo je, nije naknadna pamet, ali nije loše samo priupitati.

Jer amandmanom VI na usvojeni Predlog zakona o obrani Bosne i Hercegovine u članku 61. u stavku 1. određeno je mjerodavna entitetska agencija utvrdi status državnim službenicima u entitetskim ministarstvima obrane prije njihova prelaska u Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine. Mi znamo Zakon je do kraja regulirao ovu problematiku, zapravo Ministarstvo Bosne i Hercegovine jednostavno preuzima službenike iz entitetskih ministarstava. Ovdje se javlja samo jedan problem,

problem funkcioniranja ne zakona, nego entitetske agencije za državnu službu koja je u Republici Srpskoj svoj posao vjerujem već odradila. Nažalost u Federaciji je ona tek nedavno formirana.

I sada samo postavljam hoće li biti problem s 1.1., jel to datum jednostavno prihvatanja sslužbenika iz entitetskih ministarstava, ili je to datum početka tranzicije. Znam u drugom smislu da jeste datum početka tranzicije i da li ta tranzicija vrijedi i za one službenike koji još nisu obrađeni od agencije. Da ne bismo zakinuli ...jednostavno se o tomu se radi, jer može se desiti, zapravo zbog nemogućnosti agencije za odradi svoj posao da ovaj zakon u ovom segmentu uskrati pravni status, radno pravni status ljudima ovdje, isključivo mislim na federalno ministarstvo. I može vjerovatno, ovo nije problem prevladati, samo odgovor može dati, ja mislim da će to biti ministar.

MUSTAFA PAMUK

Evo gospodin Jukić ima prijedlog. Evo izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

ja mislim da ovo možemo riješiti, ja mislimda je ovo vrlo bitno, ali ja bih da ovo pokušamo riješiti zakonom. Dakle vezano je zakonom, aključkom, vezano je za zakon, provedbu zakona.

Dakle da zatražimo da Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine naloži ili dogovori, ili upozori entitetska tijela vlasti da urade svoj dio posla vezano za ovo pitanje kako bi se moglo izvršiti ono što piše u zakonu sa 1.1. iduće godine, jer je upitno, ako nisu izvršene provjere koje trebaju biti izvršene od strane Agencije za državnu službu entiteta da li se ovo može provoditi što je iznjeo gospodin Zrno.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Evo čuli smo i ove diskusije, ali ja prvo da bi da glasamo o Zakonu, a onda bi ovo napravio jedan zaključak koji će pratiti ovaj zakon u ovom pravcu koje bi trebalo da ispoštuje ovo ministarstvo odbrane.

Evo prvo da glasamo sad dakle o Zakonu o odbrani Bosne i Hercegovine.

Molim vas glasajte sad.

Dakle Zakon je usvojen sa 11 glasova za, 1 protiv, 1 suzdržan u identičnom tekstu kako ga je usvojio Predstavnički dom. Hvala vam kolege.

Dakle idemo sad da glasamo i o ovom zaključku koji bi trebao da prati ovaj zakon prema Ministarstvu odbrane, ovo što je rekao gospodin Jukić. Mislim da ga ne treba ponavljati i stavljam na glasanje.

Ko je za? Glasajte molim vas sad.

Hvala lijepo.

Evo ukupno dakle za zaključak je 10 za, nema niko protiv, 2 suzdržana. Hvala.

I ovaj zaključak je usvojen.

Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam u svojoj diskusiji takođe predložio jedan zaključak i ja bih zamolio da se Dom izjasni o tom zaključku, a on bi u najkraćem glasio ovako:

- Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine poziva nadležne institucije države Bosne i Hercegovine da zatraže garancije za teritorijalni integritet i sigurnost Bosne i Hercegovine od NATO saveza i SAD do punopravnog članstva Bosne i Hercegovine u NATO savez.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

Evo čuli smo prijedlog gospodina Čengića.

Ja sam obavezan da ovaj predlog stavimo na izjašnjavanje i molim da stavimo da glasamo o predlogu gospodina Čengića.

Ko je za, naime da glasamo za prijedlog? Hvala.

Ukupno za, protiv ništa, suzdržana 4. I nema predlog nema entitetske većine.

Ja mislim da se o ovom treba Kolegij usaglasiti.

JADRANKO TOMIĆ

Da vam kažem ovo je konačna odluka i mora biti entitetska većina. Ukupno ima za više, ali nema iz jednog entiteta, nema trećine jedne. To bi Kolegij trebao da usuglasi.

MUSTAFA PAMUK

Nema Kolegij, nije nepotpun, ne može se usaglasiti. To ćemo ostaviti za narednu sjednicu. Hvala lijepo.

Gospodine Brka izvolite.

OSMAN BRKA

Ja sam stvarno zaprepašten da nemamo za ovo većinu, za glasanje za ovaj prijedlog što je na kraju predložio gospodin Čengiće zaključak. Ja ne mogu da vjerujem da nekom građaninu u Bosni i Hercegovini nije interes da traži zaštitu svoje države.

Ja zaista smatram najnormalnijim, možda sam i ja neke danas stavove gospodina Čengića primao s rezervom, ali sad vidim da izgleda nisu bez razloga. Ja zaista smatram i ja bih želio da ode apel pojedinaca, ako ne može Doma naroda svim faktorima u Svijetu koji odlučuju o miru na Balkanu da ovdje u Bosni i Hercegovini ne traže hiljadu uslova koji ne zavise od naroda koji je pretrpio genocid.

Ja zaista molim one ljude koji su učestvovali u formiranju ovog zakona da Bosni i Hercegovini omoguće da može normalno da diše.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Brka. Hvala.

Imamo situaciju apela pojedinačni apeli su pojedinačni apeli. Svako ima pravo da uputi apel ako misli da on može dokučiti donekle.

Molim. Molim! Pa usuglašavanje Kolegija i dalje glasanje. Nemamo, to je naš, to je jedina mogućnost.

Molim vas lijepo. Šta smo sad? Sad je ova 12. tačka dnevnog reda jel?
Dvanaesta tačka dnevnog reda je

Ad.12. Predlog zakona o Službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

Dobili ste Zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Ovo je prvo čitanje.

Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura u Bosni Hercegovini usvojila je 12 amandmana koji su postali sastavni dio ovog teksta.

Predstavnički dom je usvojio jedan amandman koji je takođe postao sastavni dio teksta Zakona.

Evo, to je ovo što vam ja mogu sad reći o ovom zakonu i stavljam na diskusiju Zakon u prvom čitanju.

Izvolite. Ima li diskutanata? Boško ima li potrebe, nadležna komisija. Osmane.

OSMAN BRKA

Ja ne mogu ovaj normalno više pratiti ovu sjednicu. Zaista je ne mogu.

MUSTAFA PAMUK

Dobro.

OSMAN BRKA

Ja se izvinjavam, ja odo jer u, toliko me je uzdrmao stav da neko može tražiti da ne traži zaštitu od međunarodne zajednice i od SAD da nas zaštiti, meni to nije jasno.

MUSTAFA PAMUK

Osmane tu smo tačku završili. Hvala lijepo.

OSMAN BRKA

Ja sad tražim, nemamo predsjednika Kluba, ja tražim pauzu do sutra u 9 sati.

MUSTAFA PAMUK

Molim!

OSMAN BRKA

Pa ne mogu ja.

MUSTAFA PAMUK

Osmane to je tvoja stvar brate. Ti si slobodan.

Idemo dalje. Principi i načela ovog zakona u Službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

Izvolite gospodine.

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju. Ja naravno neću ponavljati ono što sam govorio oko Zakona o obrani Bosne i Hercegovine, ali želim prije svega reći da nemam primjedbi, polazeći od toga da nema idealnih zakona. Cijenim da je ovo kvalitetan osnov za naše dalje korake u reformama u ovom pravcu.

Želim samo, sozbirom da je već dogovoreno da se razmatra i ovaj amandman koji je prošao na Zastupničkom domu, želim postaviti pitanje i volio bih da mi netko odgovori.

MUSTAFA PAMUK

Možemo li to kada bude red, kada budemo o tome amandmanu? Hajd dobro.

TOMISLAV LIMOV

Pa može, evo ja ću ga reći, kratko je vrlo dakle da onaj ko se osjeća mjerodavnim da pokuša mi, me uvjeriti, naime ovim amandmanom ne spominjemo nacionalne manjine. Dakle, nabrajamo konstitutivne narode i mene sada zanima je li to slučajan propust ili je predviđeno da nacionalne manjine ne sudjeluju u oružanim, u Službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine. Kako stvar stoji tu sa našim obvezama iz međunarodne konvencije, kako stvar stoji sa Zakonom o nacionalnim manjinama koje imamo danas iz ove tačke dnevnog reda? Volio bih da.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine. Ja molim samo, gospodine ministre, ovo je pitanje koje bi vi mogli da malo prokomentarišete vezano za nacionalne manjine da nemamo nejasnoća.

Ja pretpostavljam da je to jednostavno slučajno ispušteno, nacionalne manjenje. A! Izvolite. Oni imaju svoja prava definirana Zakonom o nacionalnim manjinama.

NIKOLA RADOVANOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, članovi Kolegija, gospodo delegati, dakle u namjeri da, vodeći računa i uvažavajući i vaše vrijeme i tačke dnevnog reda na

današnjoj sjednici, ja nisam uzeo riječ u obrazlaganju osnovnih principa i načela vezano za ovaj zakon, ali u opštem smislu, kada sam već ovdje, dakle u opšte smislu oni su slični ili isti kao i principi i načela vezana za Zakon o odbrani.

Ono što je specifičnost ovog zakona i značaja ovog zakona jeste što u odnosu na rješenja iz 2003. godine, kada smo imali samo Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine, sada imamo i ovaj drugi zakon koji na jedinstven način propisuje sve bitne elemente vezane za obavljanje profesionalne vojne službe počev od definisanja lica koja se nalaze na službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine, preko procedura za stupanje u oružane snage, pitanja koja definišu i uređuju vođenje kroz profesionalnu službu, pitanje naknada i primanja, uključujući isto tako oznake, činove u oružanim snagama Bosne i Hercegovine i ja smatram da je ovo druga strana iste medalje, odnosno Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine, bez ovog zakona ne bi imao potrebnu težinu i potrebne dimenzije.

Ovo posebno ako se zna da u Bosni i Hercegovini dugo vremena u, recimo u Federaciji Bosne i Hercegovine nije bilo Zakona o službi nekih 7 ili 8 godina, da je Zakon o službi u Republici Srpskoj dobrim dijelom bio preuzet i tehnički doraden u nekim elementima zakon iz nekog prošlog vremena i ovo je jedan kvalitetni pomak u odnosu na obavljanje profesionalne vojne službe u cijelosti.

ja bih ovdje želio kada sam već uzeo riječ da posebno istaknem mehanizme vođenja kroz vojnu karijeru, jer je to jedna potpuno nova oblast koja nije primjenjivana do sada u Bosni i Hercegovini, a to je da za razliku od dosadašnjih rješenja profesionalna vojna lica stupaju u profesionalnu vojnu službu, dakle i vojnici do oficira i da se u toj službi zadržavaju određeni broj godina. Svaki put potpisujući nove i nove ugovore na način da se obezbjedi profesionalan nivo i odgovarajuća starosna struktura. Dakle lica iz oružanih snaga izlaziti nešto ranije ili sa 35 ili 40 godina. I taj mehanizam je ugrađen u ovaj zakon. Mislim da je to jedna od posebnosti i razlika u ono što smo do sada znali.

Kada je riječ o pitanju vezano za član 6. stav 1. vezano za amandman Predstavničkog doma koji govori da pukovi nastavljaju baštine identitet i vojno nasljeđe jedinica i konstitutivnih naroda, a onda se nabrajaju iz kojih potiču. Ja moram reći da na komisiji Zajedničkoj komisiji za odbranu i bezbjednost ovo nije bilo predmet neke šire rasprave, ali se ovaj amandman pojavio u kontekstu potrebe da se i rasprave vezane za Zakon odbrane u Bosni i Hercegovini član 57. gdje je bilo uloženo veći broj amandmana kojima se predviđalo definisanje u tom zakonu naziva pukova, datuma pukova kao i obilježja tih pukova. Dakle ti amandmani nisu prihvaćeni na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, ali je u proceduri razmatranja tih amandmana se pojavila inicijativa da se Predsjedništvo Bosne i Hercegovine koje je prema Zakonu o odbrani i jeste nadležno i ovlašteno da na predlog ministra odbrane Bosne i Hercegovine propiše ove elemente koji su bili predmet rasprave eventualnog uređivanja u Zakonu odbrane Bosne i Hercegovine u članu 57. dakle da Predsjedništvo postigne neku vrstu sporazuma u cilju pružanja garancija predlagateljima tih amandmana da će zaista po stupanju ovih zakona na snagu Predsjedništvo i propisati na odgovarajući način ove oznake.

I u tom smislu dakle u okviru razgovora oko tih oznaka se pojavio zahtjev da se amandmansi djeluje i na stav 1. član 6. na način kako je to ovdje iznjeto i zaista je

usvojen tekst na Predstavničkom domu koji ne pominje ostale i ja nisam siguran šta to znači u kontekstu Ustava Bosne i Hercegovine, ali je to činjenica.

Ja predlažem ovdje obzirom da dakle Ministarstvo nije bilo predlagača ovakvog amandmana predlažem, u cilju usvajanja i ovog zakona obzirom da ja zaista mislim da su to, ovaj zakon, Zakon o službi u oružanim snagama i Zakon o odbrani u Bosni i Hercegovini zaista komplementarni zakoni i da jedan bez drugoga ne vrijedi dovoljno, da se ovo prepozna kao eventualni problem, ali da se pozitivno izjasnimo o ovim zakonima i da zakoni idu dalje svojim tokom, a postoje mogućnosti mehanizma i da se eventualno, ako je ovo slabost da se interveniše. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine ministre. Čuli ste izlaganej ministra. Ima li još neko. Izvolite gospodine Pajiću.

ĐOKO PAJIĆ

Hvala predsjedavajući, ja bih htio samo par rečenica, legalista sam, prihvatam da je uvojen Zakon o odbrani i normalno ovaj drugi zakon, Zakon o službi u oružanim snagama kao prateći zakon i glasao bih za njega u svakom slučaju ne bih pravio probleme.

Ja sam imao rezervu prema jednom dijelu onog zakona usklađenog sa Ustavom, međutim zakon je usvojen i zaista bih glasao u cjelini za Zakon o službi u oružanim snagama. Međutim, posle nekoliko istupa kolega, gospodina Čengića i gospodina Osmana Brke, ja se osjećam povrijeđen i ne bih u tom smislu prisustvovao daljem toku ove sjednice. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodine Limov izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju, nema nikakve dileme oko mog stava. Zakon se treba usvojiti, treba to uraditi danas, tu nema dileme. Ali ja bih vas molio da jednim zaključkom slično kao što smo prethodno usvojili zaključak zadužimo evo Ministarstvo da sagleda ovaj element i da kroz izmjene i dopune u određenoj proceduri koja je predviđena ispunimo svoju obvezu u odnosu na nacionalne manjine.

Pazite, postoje ljudi koji su u sve tri ove vojske sudjelovali, kojima nije bio problem onda kada je trebalo da budu u tim vojskama. Sada iz ovog zakona isključujemo da ne mogu gajiti te tradicije. Dakle to je star opredjeljenja svakih od manjina. Postoje na tisuće takvih ljudi, Prema tome, ovo treba ozbiljno sagledati u kontekstu ovog što sam rekao Zakona o nacionalnim manjinama kojeg mi imamo, Konvencije o zaštiti nacionalnih manjina i u kontekstu ovoga ja sam shvatio ministra da dakle da u jednoj normalnoj proceduri naknadno ovo ugradimo u zakon.

Ja vas molim da takav jedan zaključak stavite na izjašnjavanje i što se mene tiče dakle ja ću u svakoj varijanti glasati za ovaj zakon.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Ja vrlo je normalna ova diskusija. Ona je jako normalna kao posljedica nacionalnog pristupa ovom problemu i kao posljedica ideje da se u ovoj državi vodio rat između tri naroda i uspostojale tri nacionalne vojske.

Ovo pitanje nacionalnih manjina je pseudo pitanje u odnosu na tradicije Armije BiH. Armija BiH od ideje do realizacije čitavo vrijeme je bila multinacionalna, uvažavajući i konstitutivne narodne i nacionalne manjine u Bosni i Hercegovini.

Prema tome nemojte rigidno tumačiti ta shvatanja kada je u pitanju tradicija Armije BiH svako ko je pripadao njoj prihvata te tradicije, bez obzira koji je pripadnik koga je naroda, ili nacionalne manjine, ima otvorena vrata da nastavi graditi te tradicije.

I u tom smislu mislim da je tu apsolutno nepotrebno voditi dalje diskusije. Niko me ne može uvjeriti i kazati da će neko zatvoriti bilo kom građaninu ove države vrata da gaji tradicije Armije BiH koja se borila za teritorijalni integritet, suverenitet i ravnopravnost sva tri naroda. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Čuli smo evo sve diskusije. Ja stavljam Prijedlog zakona u službi u oružanim snagama BiH na glasanje.

Molim vas glasajte, sa amandmanom, to smo objasnili, u prvom čitanju, u prvom čitanju.

Molim, pošto je bilo nejasno govorimo Zrno da sada budemo načisto, govorimo o Prijedlogu zakona o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine, usvajamo ga u prvom čitanju, to su principi i načela.

E, molim vas glasajte sad.

Bole, prestani zbunjivati stvarno.

Znači usvojili smo ovaj zakon u prvom čitanju sa 11 za, 1 protiv. Hvala lijepo.

Mislim da treba da nastavimo da radimo i ovaj zakon i u drugom čitanju.

Ko je zato da raspravljamo o Zakonu o oružanim snagama, o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine u drugom čitanju?

Molim vas glasajte sad.

Znači 10 je za, nema niko protiv i 1 je suzdržan.

Dakle usvojeno je da idemo Zakon u drugom čitanju.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasa o Zakonu. Novi amandman što se tiče teksta ovog zakona dao je gospodin Zrno. Molim. Pajić i Zrno zajedno. On je u principu. Nisam čuo. Dobro Ružo.

Pajić i Zrno su dali amandman zajedno. On je u principu, koliko ja znam Zrno preuzeti amandman, jel tako iz onog doma da bismo bili u poziciji da usvojimo zakon u istovjetnom tekstu i mislim da evo odmah da glasamo o, da završimo bar kada je u pitanju ovaj amandman.

Prihvatamo li ovaj amandman.

Ko je za?

Molim vas glasajte sad.

Dakle, amandman je usvojen sa ukupno 10 za, 2 protiv i nema niko suzdržan.

Molim vas da otvorimo dalje raspravu o ovom zakonu i nema. Dobro.

Ko je za ovaj zakon?

Molim vas glasajte sad.

Dakle Zakon je usvojen sa glasanjem za 11, protiv 1, suzdržan 1 i dakle ovaj zakon je usvojen u identičnom tekstu kako ga je usvojio Predstavnički dom.

Drage kolege i dragi prijatelji ja vama svima čestitam. Usvojili smo jedan izuzetno kvalitetan zakon.

Ministre izvolite.

NIKOLA RADOVANOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Izvinjavam se što se treći put javljam za riječ, prije svega da se zahvalim za pozitivno glasanje o jednom i drugom zakonu.

Imam jedan predlog ili molbu da ovo vijeće donese zaključak kojim bi se zadužile stručne službe ovog vijeća i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine da zajedno, prije objavljivanja ovih zakona još jednom izvrše leksičku i tehničku provjeru ovih zakona, jer je u proceduri bilo i na komisiji situacija da se konstatovalo da ima određenih tehničkih nekorektnosti, jezičkih itd. i da bi izbjegli bilo koju vrstu komplikacija vezanih za ove zakone.

Dakle, zaključak kojim se zadužuje stručne službe ovog vijeća i Ministarstva odbrane BiH da zajedno izraze leksičku tehničku provjeru zakona.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine ministre. Gospodine predsjedniče Komisije Šiljegoviću vi ste se javljali za riječ. Izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Može li poslije ovog glasanja nešto završno.

MUSTAFA PAMUK

Može. Molim vas ovo čuli smo prijedlog ministra što mislim da jeste u redu i ja mislim da bi za ovaj prijedlog ministra trebalo glasati da stručne službe.

Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Ili ja ne razumijem jezike koji se koriste u ovoj državi, ili ne razumijem procedure. Dakle ne znam šta je. Ako je riječ o tome da zakoni u službenim jezicima moraju odgovarati stvarnom stanju ustvari onome što smo izglasali i sada mi dajemo zadatak stručnim službama da to urade, onda nemojmo biti ovo što jesmo.

Posao stručnih službi je u svakom zakonom i u vezi sa svakim zakonom, pa i ovim zakonima da budu usklađeni jezički. Ja ne razumijem šta imamo tu glasati. To je posao stručnih službi. Hoće li konsultirati Ministarstvo odbrane, koga će sve konsultirati stručne službe to je njihova stvar. Mislim sve je drugo je anahronizam. Znači li to da drugi zakoni ne moraju biti jezički usklađeni. Naravno da je ustavna obaveza da dobijemo tekstove na službenim jezicima naroda u Bosni i Hercegovini i to se mora uraditi. Ne znam šta imamo tu glasati. To je zadatak koji se podrazumjeva stručnim službama. Treba li im pomoć Ministarstva drago mi je da sam čuo, ministar je spreman da dadne stručnu pomoć svojih službi da se eventualno usklade neke nejasnoće, ali više nema nejasnoća.

Na kraju krajeva vi dobro znate, bolje od mene, kada zakon prođe ovaj nivo, onda postoji nomotehničko, nomotehnički rad na zakonu koji je uobičajen i koji ne može biti drugačiji nego kakav jeste.

MUSTAFA PAMUK

Hvala Hasane. Ali ja mislim od ove odluke, ovom odlukom i ovakvim zaključkom nećemo ništa umanjiti. Možemo samo popraviti i on uopće ne može biti smetnja.

Prema tome neka ga, a ako neko, ako treba da ima, neka ga imamo i da se slučajno ne bi proizvele neke negativne posljedice da kao ko je to, nego da se kaže da ipak eto ja predlažem da ipak glasamo za ovaj zaključak ministra i molim vas hajde evo stavljam to na izjašnjavanje.

Glasajte sad.

Dakle glasali smo i za ovaj prijedlog, odnosno gospodina ministra sa 10 za, 1 protiv, 1 suzdržan. Hvala vam kolege.

Gospodine Šiljegoviću, evo došlo je vrijeme i da i vi sada kažete. Hajde, hajde odbijao si stalno.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Dobro hvala gospodine predsjedavajući, naime ja sam zadužen ispred Zajedničke parlametarne komisije da pred ovim domom zahvalim se kopredsjedavajućem Komisije za reformu odbrane dr. Ralju Gregorijanu i njegovim saradnicima. Takođe da se zahvalim ministru odbrane Bosne i Hercegovine, gospodinu Radovanoviću sa njegovim saradnicima, predstavnicima Vlade SAD, predstavnicima NATO-a i NATO štaba u Bosni i Hercegovini, da se zahvalim

generalu Stivenu Šuku, da se zahvalim predstavnicima OHR-a, OSCE-a i ostalim predstavnicima međunarodnih organizacija koji su nam pomagali u ovoj reformi.

Posebno se zahvaljujem članovima Zajedničke komisije oba doma koji su mukotrpno radili na ovim zakonima i koristim priliku da čestitam svima koji se raduju što smo usvojili ove zakone. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Boško. Hvala vam.

Dakle, uradili smo jedan dobar posao i molim vas idemo dalje.

13. tačka dnevnog reda

Ad.13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH, prvo čitanje

Predlagač Predstavnički dom. Ja ne znam dobili ste zakon kao i izvještaj od nadležne komisije. Predlagač ovog zakona je Predstavnički dom.

Ovo je prvo čitanje i izvolite.

Niko se ne javlja za diskusiju.

Ja vas molim, molim. Jesi se javio. Ne vidim. Gospodin Filipović. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući. Dakle par riječi samo. Ustavno-pravna komisije je kao nadležna raspravljala o ovom zakonu. Nije bilo amandmana, dakle u identičnom je tekstu pred ovim domom kao što je prihvaćen i u Zastupničkom domu.

I predlažem dakle Domu da prihvati ovaj zakon, da obavimo i prvo i drugo čitanje. Nema nikakvog razloga da danas ne donesemo ovaj zakon. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine. Molim, imamo li još diskusija?

Stavljam na glasanje Zakon u prvom čitanju.

Ko je za, molim neka glasa? Sad glasajte.

Dakle Zakon je usvojen u prvom čitanju sa 11 glasova za, odnosno jednoglasno.

Predlažemo da obavimo raspravu i u drugom čitanju.

Ko je za?

Molim vas glasajte sad.

Također je glasano 11 za, jednoglasno.

Dakle na predlog ovog zakona nije bilo amandmana. Ima li diskusije? Koliko vidim nema.

Stavljam zakon na usvajanje.

Molim vas glasajte sad.

Dakle 11 za, jednoglasno i konstatujem da je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini usvojen u identičnom tekstu kako je to učinjeno na Predstavničkom domu.

Četrnaesta tačka dnevnog reda

Ad.14. Godišnja platforma o sigurnosno-obavještajnoj politici

Predstavnički dom usvojio je Godišnju platformu o sigurnosno-obavještajnoj politici na svojoj 65. sjednici održanoj 17. septembra 2005. godine. Dobili ste izvještaj komisije. molim.

Izvolite, javlja li se neko za riječ? Gospodine Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju, dame i gospodo, pred vama je Godišnja platforma o obavještajno-sigurnosnoj politici Bosne i Hercegovine sačinjena na temelju Zakona o obavještajno sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine zamišljena kao jedan od dokumenata koji će utvrditi prioritete o radu obavještajno sigurnosne agencije što bi trebala biti aktivnost koja se vodi svake godine i vi ste dobili izvješće Zajedničke komisije za nadzor nad obavještajno sigurnosnom agencijom Bosne i Hercegovine i ja nemam namjeru prepričavati niti sadržaj platforme, a niti izvješće komisije, jer ste imali dovoljno vremena, sobzirom na činjenicu da je dakle prije 2-3 mjeseca ovo stavljeno u parlamentarnu proceduru i preciznije zaključkom koji smo dobili od Predsjedništva na svojoj sjednici od 22.6. Predsjedništvo je odobrilo ovakvu platformu, a naravno predviđeno je zakonom da se o njoj izjasni Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.

Vi ste vidjeli u zaključcima da smo mi zatražili da se dinamika aktivnosti oko ovog dokumenta usuglasi sa dinamikom koja se odnosi na donošenje proračuna i da naravno obveza same agencije i predsjedavajućeg Vijeća ministara koja se odnosi na ovu problematiku u vidu njegovog godišnjeg izvješća da ta aktivnost bude međusobno ispraćena u vremenskom smislu i mi smo dali tamo određene rokove.

Ja molim Dom naroda Parlamentarne skupštine da podrži zaključke Komisije i da ovaj dokument prihvatimo onako kako je to predložila Komisija i da obavežemo mjerodavne institucije, dakle samo agenciju, Vijeće ministara i Predsjedništvo da u buduće ova aktivnost ide praktično početkom godine. Tamo smo dali i nešto precizne rokove u našem izvješću. Hvala vam lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ima li dalje diskusije? Nema.

Stavljam na glasanje Godišnju platformu, da se usvoji Godišnja platforma o sigurnosti u obavještajnoj službi i da budemo malo precizniji, konkretniji za zaključcima, sa izvješćem Komisije.

Ko je za to?
 Molim vas glasajte sad. Hvala vam lijepo.
 Dakle jednoglasno 10 za i niko ni suzdržan ni protiv.
 Znači usvojili smo Godišnju platformu o sigurnosno obavještajnoj politici.

Petnaesta tačka dnevnog reda,

Ad.15. Informacija o stanju vanjske zaduženosti BiH u 2004.godini

Moram vas napomenuti da smo ovo nekoliko puta imali na dnevnom redu i vraćali dva puta. I evo sada nam, zahvaljujući sreći ministrica došla da nam ovo objasni zato što se promijenio predsjedavajući. Jeste da je zbog toga. Šta češ.

Izvolite ministrice.

LJERKA MARIĆ

Ma nije brate, informacija je bila na onoj komisiji, ja znam i sad najednom mene nema, vi kao neznate.

MUSTAFA PAMUK

Znam da si čekala da ja postanem predsjednik.

LJERKA MARIĆ

Informacija sa 31.12.2004. godine i ona je, vi ste vidjeli kako je ona sistematizirana sa terminima na početku, pa onda imamo ove tabele, stanje vanjske zaduženosti, zaduženosti prema kreditorima. Znači vrlo metodološki sistematizirano kako se to inače radi u izvještajima.

Mi predlažemo znači da ovu informaciju vi usvojite i imamo tri zaključka koja bi bila vrlo bitna i ako imate neko konkretno pitanje kada god hoćete možete pitati, a na kraju imamo sumarni priliv kredita po kreditorima, trenutno važeći sa svim projektima koji su trenutno odobreni. Sa lijeve strane vidjećete ima švedska vlada i sve. Znači i bilateralni sporazumi i zadnja tabela govori o tome.

U zaključcima mi kažemo ovako – da pokazatelji vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine kroz period ukazuju da se promatrani indikatori vanjskog duga i dalje zadržavaju na održivim nivoima. Vanjska zaduženost. Odnos vanjskog duga u odnosu na bruto društveni proizvod je otprilike 33% u odnosu na ovaj prikazani i klasificira zemlju u kategoriju umjereno zaduženih zemalja a odnos servisiranja vanjskog duga prema izvozu sa otprilike 7% sa krajem lanjske godine i dalje ukazuje na to da je stabilno stanje u kapacitetu otplate duga.

Mi zbilja kada planiramo vanjski dug za godinu kada ganjamo i proračun imamo znači najave od ovih krajnjih korisnika. Planira se godišnja dinamika izvršenja po mjesecima. Ona nije ista, ona bude mjesečno mali iznos tih tranši bude dosta i veliki. Znači u godišnjem kapacitetu za ovu godinu preko 300 miliona je duga vanjskog i on se izvršava redovno. I to znači da u odnosu prema ovim kriterijima kako se to izražava to je još uvijek stanje srednje zaduženosti.

Zaključak broj 2. Gornja visina zaduženosti po kriteriju definiranom ugovornom postignutom u makstriktu gdje je gornja granica ukupnog duga u odnosu na bruto državne proizvode visina 60% društvenog bruto proizvoda u zemlji će se moći utvrditi onda kada se okonča procedura razrješenja unutarnjeg duga. Ukupan dug znači čini unutarnji dug i vanjski dug. Mi sada govorimo čitavo vrijeme o vanjskom zaduženju, vanjskom zaduženju, otplati vanjskog duga, a o unutarnjem dugu govorimo na način da mi nismo još uvijek sumirali podatke o unutarnjem dugu ni privatnom ni javnom.

Što se tiče javnog zajedničkog duga koji se tiče stare devizne štednje, ratnih šteta neplaćenih plaća itd. to je, na tome se sada radi, a što se tiče privatnog duga pokušavamo znači utvrditi preko Centralne banke trudimo se, metodologiju smo razradili, kako da te podatke saberemo preko poslovnih banaka i da imamo i taj dio duga koji inače nije propisan ni jednom metodologijom ni u zakonu kao obaveza da se nas izvještaja, ako je nak privatna firma uzme vanredni kredit, mi nemamo obaveze da se izvještavamo. Ali trudimo se da to postignemo.

Treći zaključak je – strategiju vanjskog zaduživanja bi trebalo konzistentno zasnivati na radu didipija i razvojnim potrebama zemlje vodeći računa o implikacijama duga na makro ekonomska i platno bilansna kretanja, te je u tom smislu potrebno osigurati sljedeće.

Da većina vanjskog zaduživanja bude isključivo pod uvjetima, posebno u prvom dijelu srednjoročja. To znači za Bosnu i Hercegovinu ono što mi već radimo da mi još uvijek kredite, koje sad vam prezentiramo, vidite kroz ratifikaciju Svjetska banka eberde i ostalo, to su još uvijek uvjeti IDA kredita. Konzencionalni krediti sa kamatom donjom 85, 30 godina otplate, 10 godina grejs perioda i za infra strukturu i za bolnice, za škole. Znači u tom dijelu gdje se zadužujemo, to su vrlo povoljni uvjeti u odnosu na moguće zaduživanje, jer komercijalno zaduživanje zato što znači. Zato ovo je zbilja i IDA 13 uvjeti, a do godine bi mi već morali preći na malo striktnije uvjete iberdi, ali evo vidjećemo

Pod b) piše da se ograničeni nivo komercijalnog zaduživanja angažira isključivo u sektorima koji sami mogu otplaćivati. Ovo je znači najbolje bi bilo najveći dio da ide u elektroenergetski sektor, telekom itd. gdje se to samo vraća i gdje je onda to isplata na taj način. Međutim, mi kao zemlja i razvojna politika zemlje kao vlade ovako poredane, znači trudimo se da osiguramo infrastrukturu, dobre zdravstvene usluge, mnogo škola, povratak itd. i zaduživanje u u tom smislu se ne može isplatiti na način da bude komercijalno isplativo. Ali znači isplativo uslugama koje su poboljšanje boljem životu građana itd. tako da se ovo dvoje razdvaja.

Pod c) piše zaduživanje usmjeri na prioritete poticaja razvoja i ekonomskog rasta zemlje. Znači ovo bi bilo bitno savladati bilo sad nanovo šta bi bilo novi prioriteti koji sektori i kako da dođemo do tih još povoljnijih zapravo uvjeta, odnosno financiramo grane koje će nam donjeti sutra rast. Da se smanji uzimanje kredita u svrhu budžetske podrške, a povećati zaduživanje za podršku bržem razvitku za privatne sektore. ovo se trenutno i dešava i mi više nemamo skoro budžetske podrške izuzev ovog (semsaka i emsaka)... i stim je gotovo i da se izbjegava zaduživanje po osnovu pružanja tehničke pomoći kkoja treba osigurati pomoć urgent sredstava.

Vi znate da uvijek diskutiramo kada su ovi krediti u pitanju koliko je ne tehničke pomoći ima u tome koja se kroz konsultante plaća, a nemamo direktne koristi za naše projekte za zdravstvo i za drugo. Kada se pregovara vodi se računa koliko se može da se smanji taj udio zbilja za tehničku pomoć za učenje, za, a da se više zbilja konkretno da za vodoopskrbne objekte, za infrastrukturu. Eto u tom smislu.

Znači ovo bi bila četiri, tri zaključka koja bi pratila ovu informaciju. Mi mislimo da je informacija metodološki dobra, ona se može uvijek dograđivati i nadamo se da ćemo nakon usvajanja Zakona o verificiranju stare devizne štednje i ove presude Ustavnog suda vezano za ratne štete moći ipak preciznije iskazivati ove pokazatelje vezane za unutarnji i vanjski dug, odnosno za dug ukupno u zemlji šta to znači, a da ćemo i đidipi moći iskazati po novoj metodologiji plus siva ekonomija, pa da će ti omjeri biti precizniji. Evo to je toliko.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Evo ministrica je bila izdašna i čuli ste diskusiju. Imate izvještaj komisije i ja mislim da imate sve elemente da se odlučite o ovoj informaciji.

Ima li još neko nešto da kaže?

Stavljam dakle, ovo se, za ovo se ne glasa koliko ja znam. Je li Jadranko?

Ja izvolite gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Evo da ne bude, neću ovo će biti lagano pitanje. Dakle zaduženost vanjska zaduženost Bosne i Hercegovine, mene zanima jedno pitanje je li ima i koji je iznos sredstava koja su obećana ili odobrena u Bosni i Hercegovini, a nisu povučena kao zaduženje, pod kojim su uvjetima i zašto nisu, šta trebamo učiniti da se ona povuku? Naravno i da to bude u skladu sa ovim naprijed rečenim zaključcima. Dakle na kraju rečenim zaključcima. Da to bude znači povoljno, pod povoljnim uvjetima i ostalo.

Evo obećao sam ministrici da neću postavljati pitanje unutarnjeg duga i stvarno neću, ali samo želim sugerirati da požure ida se stvarno pokuša utvrditi taj unutarnji dug.

I još nešto. Još jedna sugestija dakle da se stvarno i đidipi po glavi stanovnika izračuna, uvažavajući, uzimajući u obzir i ove najnovije metodologije, jer čini mi se da ovaj podatak koji ovdje piše i stoji o nama ga drugi pišu i mislim da nije realan. Ipak smatram da je stanje u Bosni i Hercegovini i to nije samo ocjena moja, nego i ljudi koji se malo više bave ovim poslom ipak bolje i da je onda ukupna slika kroz dakle ovu prizmu, prizmu đidipija po glavi stanovnika ipak bolja u Bosni i Hercegovini. A opet ovo govorim iz razloga što imamo objektivnu realnu sliku o sebi, ali isto tako da se predstavimo svijetu i onima kojima smo interesantni u bilo kom smislu u jednom, hajde boljem svjetlu, ali pravom svjetlu, to je najvažnije. Evo toliko. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Jukiću. Eto to nije bilo naporno ministrice. Ne, ne.

LJERKA MARIĆ

Dobro ima to sve svoje. NašaAgencije za statistiku je na dobrom putu da vrlo brzo stekne u punom kapacitetu da može raditi naravno naša u smislu da imamo državnu i dvije entitetske i ovaj odjel u Brčkom. Sva statistika znači pod istom metodologijom da rade zajedno i da dobijemo i ovo zbilja i pitanje broja stanovnika i pitanje đidipija i omjera itd.

Ovo prvo pitanje pitanje gospodina Jukića vezano za najavljene kredite koje nismo povukli. Ono što vam ja sada ovako mogu reći ono u čemu je sudjelovala i država i zašto ja sada znam i šta nije realizirano nisu realizirani tri četiri kredita Svjetske banke. Nama su ostale tranše iz Bakenhajma je ostao sosak 2 i nama je ostao ensak i to je otprilike nekih 120 miliona dolara. Trenutno znači kada bi se moglo povući, e sad .../bak/ čeka potpisivanje Zakona o inspekcijama, nije potpisan. Sosak 2 čeka rješavanje pitanja invalidnina u Federaciji, a emsak čeka naš zakon o visokom obrazovanju, Zakon o plaćama i Zakon o internoj reviziji i još neka dva, dvije, tri stvari 50 miliona je težak, a samo 4 miliona od toga bi dobila, stvarno samo od 50 miliona je paket, država kao proračunsku budžetsku podršku, a ostatak ide entitetima.

Znači postoje zbilja najavljeni i to smo potpisali prije 2 godine, zadnji ovaj emsak. U međuvremenu ima jedan novi projekat pidipi DPCS se zove, vezan je za ovo koperativnoi to je već ušlo u primjenu, to se počelo povlačiti. Znači i ovi su bak je treća tranša, sosak 2 druga tranša, a emsak ni jedna tranša. MMF nama obećava ako potpišemo stend baj otprilike 51 milion dolara, takođe za proračunsku podršku, a što se tiče najavljenih pregovora za u buduće imamo sad u 12. i 13. eberde pregovore vezane za 171 miliona je u pitanju KM vezano za infrastrukturu željeznicama za ove tračnice Sarajevo-Ploče imamo civilna avijacija ako bogda i oni bi išli sa nekom svojom obnovom te njihove infrastrukture vezano za preuzimanje zračnog prostora iznad Bosne i Hercegovine.

Znači većinu bi to eberde Svjetska banka i od ejba imamo najave takođe da bi oni pomogli i izgradnju prometnica još uvijek i da smo zainteresirani da preko banaka plasiraju sredstva za male i srednje poduzetništvo. Ima jako puno linija koje su u međuvremenu kreditnih otvorene preko komercijalnih banaka od strane opek fond je sad pustio jednu liniju preko UPI banke za poljoprivredu. Pa ne zna imamo od ujeseda dio sredstava, to su one banke za mala i srednja poduzeća itd. Znači to nije onaj dio koji mi direktno zaključujemo, ali bi to možda bilo isto interesantno kao neka informacija radi podrške evo ipak država što ...ima dobre veze pa oni zbog toga investiraju. Ejđ imamo snjima dobru suradnju pa i oni dijelom investiraju. Trebalo bi znači i taj dio više se angažirati da kroz banke budu nižom kamatnom stopom, boljim uvjetima sredstva raspoloživa za privredu ,a ovaj dio ovo infrastrukture znači se ugovara i on ipak ide vrlo dobrim pravcem.

Naša je želja mislim inače imaju neke jako dobre planove za rekonstrukciju, obnovu i nastavili bi dalje nabavkom i vlakova i ne znam signalizacijom itd. Oni su dosta to nakon ovog zakona i ove korporacije koja je osnovana nastavili dalje. Imamo problem sa lukama. Brčko inzistira da se njima pomogne da oni investiraju što više u tu svoju luku gore za obnovu ne znam carinskog terminala i ostalog. Tu ima jedan dobar plan. Uglavnom ima dosta, dosta projekata vezanih još za vodoopskrbu i gdje imamo potpisane sporazume, onaj kfv koji će poslije doći na, odnosno nije danas

samo njemačka vlada imamo kfv puno. Svaki put ratificiramo njemački fond za obnovu gdje mi dobijemo sredstva za vodoopskrbu gdje imamo dosta na teritoriji čitave Bosne i Hercegovine projekata. Sad eberde odlučio da bi trebao, da misli pomoć u izgradnji takođe vodoopskrbnih ovih mreža i kako se to već zove sa nekim sredstvima.

Znači ima dosta i najavljenih stvari. Uglavnom dosta se radi oko vode u zadnje vrijeme zaštite okoliša. Japanska vlada dosta se trudi da pomogne putem grantova. Eto to su ovako neka opća stanja. Ali ja mogu napraviti, znači ono što ja sada znam i što mogu vam sada reći, ali možemo na pisanom jednom listu i informaciju što kaže gospodin Jukić šta smo trebali povući, a što nismo povukli, jer ova sredstva ako se ne iskoriste od Svjetske banke, njih se više neće moći povući. Ona se ne mogu restrukturirati, ona se ne mogu u ništa drugo preusmjeriti, izuzev da nemamo neku veliku poplavu, sušu i ne znam nedaj bože da nam se šta desi. Eto to je to. Evo Čengić mi pokazuje da sam pretjerala, a možemo napraviti jednu informaciju kratku evo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Iftar je hajde.

Čuli smo ovo sve vezano za ovo i ja sada stavljam na glasanje prijedlog ove informacije.

Ja vas molim da glasate sad.

Dakle Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine od strane ovog doma je prihvaćena jednoglasno sa 12 glasova za.

Šesnaesta tačka dnevnog reda je

Ad.16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o tripartitnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementacije međunarodnih standarda rada 1976. godine

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ove konvencije.

Otvaram raspravu. Javlja li se, Hasane ti si jelde ovdje.

HASAN ČENGIĆ

Ja bih vrlo kratko kazao da sada na dnevnom redu imamo 11 konvencija, ugovora i sporazuma međunarodnih. Sve ih je Komisija za vanjsu i trgovinsku politiku ovog doma razmatrala na svojoj 38. i 39. sjednici. Sve su dobile podršku Komisije.

Da skratim u jednoj rečenici, svaka od značaja i interesa Bosne i Hercegovine i predlažem ne vodimo nikakvu raspravu, nego da glasamo najkraće. Ja bih zamolio voditelja Doma da samo pročita naslov bez ovih formalnosti jer su sve prošle jednake formalnosti. Sve su dobile podršku Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Predstavničkog doma i evo sada ovog doma. Prema tome sve su formalnosti potpuno jednake. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Najlakše će biti onda da ja pročitam sve ove naslove i da glasamo odjednom za sve. Jel tako. Pa ti si rekao najkraće, ovo je najkraće. Mislim da, hajde dobro onda to nije najkraće. Onda je to srednje kratko jelde.

Evo ovako

Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o tripartitnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementacije međunarodnih standarda rada 1976.

Ko je za davanje saglasnosti?

Molim vas glasajte sad.

Dale jednoglasno 12 za.

Sedamnaesta tačka dnevnog reda

Ad.17. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i BiH o općim principima učešća BiH u programima zajednice

Čuli smo evo Haso kaže da je ovo sve fantastično i korisno. Ja stavljam na glasanje.

Ko je za davanje saglasnosti za ratifikaciju Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i BiH.

Molim vas glasajte sad.

Isto stanje.

Dakle i ovo smo usvojili, 12 za i jednoglasno niko protiv, niko suzdržan.

Osamnaesta tačka dnevnog reda

Ad.18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih proba

I ovo stavljam na glasanje.

Glasajte sad.

Nije mi, niste mi jasni. Dajte se objasniti. Dajte.

Evo 11. Neko jei zašao. Vidi belaja.

- 11 je dakle za i to je jednoglasno.

Ad.19. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Republike Slovenije o međusobnom izvršenju sudskih odluka u krivičnim stvarima

Ko je za davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Slovenije?

Molim vas glasajte sad. Jel ovako Bole dobro? Bole, samo ti kaži, ja se korigujem odmah. Ti si moj drug. Ti znaš da možeš sve. Naletičeš ti meni Bole. Lako ti je samnom, nisam ja neko ko se ljuti.

Dakle rezultat je za 12, protiv niko i zdržan niko. Jel tako.

Dvadeseta tačka dnevnog reda je

Ad.20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Republike Slovenije o izručivanju

Čuli smo Hasana.

Ko je za davanje saglasnosti za ratifikaciju?

Molim vas glasajte sad.

- 11 za, niko uzdržan, niko protiv,

Dakle jednoglasno.

Molim. 21. tačka

Ad.21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Srbije i Crne Gore, o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima

Molim vas ko je za davanje saglasnosti na ovu ratifikaciju?

Glasajte sad.

Dakle 12 za, jednoglasno.

Ad.22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Srbije i Crne Gore o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima

Molim vas glasajte sad.

Upri na zeleno Osmo i ne brini.

- 12 za, dakle jednoglasno. Hvala lijepo.

Ad.23. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između BiH i Islamske Republike Pakistan, o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i prevenciji izbjegavanja poreskih obaveza u pogledu poreza na dohodak

Molim vas glasajte sad.

Dakle 11 za, jednoglasno, niko uzdržan i niko protiv.

Ad.24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između BiH i Republike Hrvatske o izmjeni sporazuma između Vlade BiH, Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Hrvatske o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima

Molim vas glasajte sad.

Evo dok glasanje završimo pa ćemo dodati taj komentar. Pa dodaćemo komentar.

- 12 za, niko protiv niko uzdržan. Dakle jednoglasno.

Haso izvoli.

HASAN ČENGIC

Ja se izvinjavam, neće biti potreban nikakav zaključak zato što je ovaj sporazum vezan za vrijeme kada je postojala Vlada Bosne i Hercegovine u '96.

godini. I tada se zavela Vlada Bosne i Hercegovine. Tek poslije toga je formirano Vijeće ministara.

I iz tog razloga ovaj sporazum ima ovakav naslov. Dakle Vlada Bosne i Hercegovine koja predstavlja državu, plus Vlada Federacije Bosne i Hercegovine koja predstavlja Federacije. Tek poslije je, nakon izbora '96. uspostavljeno Vijeće ministara i dalje je išlo tako. Tako da u odnosu na ovaj sporazum ne treba to, a u odnosu na ovu Njemačku će trebati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo Haso. Ti si uvijek konstruktivan.

Ad.25. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o pravnoj saradnji u građanskim i privrednim stvarima između BiH i Republike Turske

Molim vas glasajte sad.

- 11 za, dakle jednoglasno.

Ad.26. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o saradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske

Molim vas ko je za ovu ratifikaciju? Sad.

- 11,00, to znači jednoglasno 11 za.

E sad je ovdje ono Vijeće ministara jel.

Ad.27. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vlade BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke

Stavljam ovaj zahtjev za saglasnost za ratifikaciju sporazuma na glasanje.

Molim vas glasajte ko je za? Sad.

-12,00, to znači imamo jednoglasnu odluku.

Ovdje imamo i ovaj zaključak Haso. Izdiktiraj, pa da ga stavimo na glasanje.

HASAN ČENGIC

Ako dopustite da probamo formulirati taj zaključak. Dakle traži se od nadležnih institucija države Bosne i Hercegovine da pokrenu usklađivanje međunarodnih sporazuma u pitanjima naziva institucija Bosne i Hercegovine koje su spomenute u tim sporazumima kao što je Vlada Bosne i Hercegovine, a treba biti Vijeće ministara, kao što je Ministarstvo civilnih poslova i ljudskih prava, treba biti Ministarstvo pravde i slično.

I da u buduće vode računa da se pojmovi koji određuju institucije države Bosne i Hercegovine da pojmovi koje drže institucije Bosne i Hercegovine budu u skladu sa postojećim nazivima.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja mislim da ovdje ne treba ništa ni dodati ni oduzet. Ja vas molim da glasamo.

Glasajte sad.

- 11 za, 1 protiv, hvala.

47. sjednica našeg doma je završena. Hvala vam na saradnji. Izvinjavam se, ono kako reče Bole zbog malog prekida, bilo nekih.

Sjednica je završila sa radom u 17,20 sati.